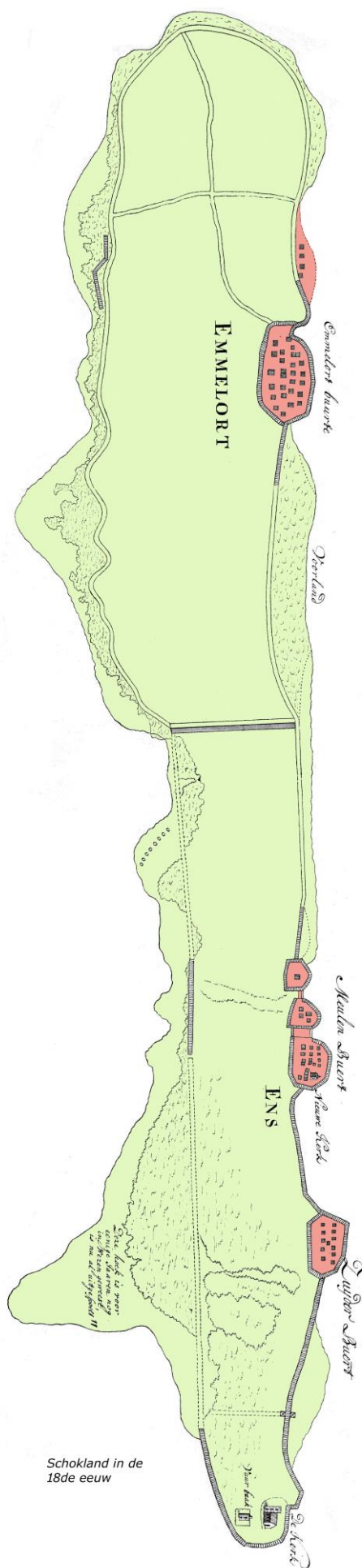

De familie Buter

(tak 1)

Schokland in de
18de eeuw

Schokker families

deel 23
(versie 2, februari 2024)

Samenstelling: Bruno Klappe, Eindhoven

brunoklappe.wixsite.com/schokland

Email: bruno.klappe@planet.nl

Generatie I

- I. **Jan of Jantijn Louwen**, diaken, ouderling, overleden voor 1741, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 24-5-1704, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 8-6-1704 met **Truije Klaasz**, geboren te Schokland (Ens) circa 1680, overleden te Schokland (Zuiderbuurt) in 1750.

Pas in de vierde generatie van deze tak werd de familienaam Buter gebruikt.

Daarvoor gebruikte men in plaats van een familienaam een patroniem. "Louwen" is hier dus ook een patroniem (in de betekenis van "zoon van Louwe").

Lidmatenboek Schokland, aangenomen 24-12-1699: "Den 24 decembr.: Jan // Jantijn Louwen. Den 26 Novembr. na verkiesing bevestight tot diakon."

Lidmatenboek Schokland, aangenomen 12-8-1704: "Den 12 dito: Truij Klaasz, hujsvrouw van Jan // Jantijn Louwen, diakon."

Op de lidmatenlijst van 1721 staan vermeld als echtpaar op de Zuiderbuurt: "Jantje Louwe, ouderling 1723; Trujda Claas."

Hij was ouderling op Schokland. Op 2-8-1722 werd zijn opvolger gekozen.

In 1741 woonde Truije Claas ("obiit 1750") volgens het lidmatenboek nog steeds op de Zuiderbuurt.

NG trouwboek Schokland 8-6-1704: "Ingeschreven den 24 Majj, den 25 dito 't eerste, den 1 Junij 't tweede, en den 8 dito 't derde gebod en namiddaags in de kerke getrouwt: Jan Louwen, wed. geboortig en woonaghtig op Ens, en Truije Klaasz, j.d. geboortig en woonaghtig op Ens." Ze trouwden tegelijk met Jacob Klaasz en Nelletje Rijers.

Uit dit huwelijk:

1. **Nelletje Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 14-6-1705, overleden na 1775, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 11-10-1733, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 25-10-1733 met **Willem Hermens van der Werf**, zoon van Hermen Willems van der Werf en Annegje Claasz, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 29-3-1700, schout van Ens (1735-1745), overleden te Schokland (Ens) op 10-9-1745.

NG doopboek Schokland 29-3-1700: "den 29 Maart, zijnde goevrijdag Willem, [zoon van] Hermen Willems en Annegje Klaasz. Obiit den 10 September 1745."

Willem Hermens van der Werf is schout (ook wel: scholtus) op Ens geworden op 4-6-1736 (zie doopboek Ens 19-5-1735). Bij de doop van zijn kinderen in 1736, 1738 en 1739 wordt hij ook vermeld als scholtus op Ens.

Willem van der Werf, schout van Ens, is op 1-6-1735 aangenomen als lidmaat van de Geref. Kerk op Ens ("obiit den 10 september 1745"). Hij noteerde zijn inschrijving zelf in het lidmatenboek. Volgens de lidmatenlijst van 1741 woonde hij op de Molenbuurt.

NG overlijdensboek Schokland 10-9-1745: "W.H. van der Werf, Schout, den 10 septemb. 1745."

NG doopboek Schokland 14-6-1705: "den 14 Junij, Nelletje, [dochter van] Jans Jan en Louwen Truije Klaasz."

Lidmatenboek Ens: "Ano 1751 met genoeg tot ledematen aengenomen tegen Paaschen: Nelle Jans, weduwe van W.H. van der Werf, geweest schout op Ens." Op de lidmatenlijst van 1763 komt ze voor als "Nelle Jans, wed. v. W.H. v.d. Werf, schout op Ens", wonende op de Molenbuurt.

Op de lijst van 1775 komt ze voor als "Nelle Jans", wonende op de Molenbuurt, waarbij later is aangetekend: "obiit".

NG trouwboek Schokland 25-10-1733: "Den XI October alhier ingeschreven, en den 25 getrouwt: Willem Harmsen van der Werf, jongm, met Nelle Jans, jongedr, beijde van Ens."

2. **Louwe Jansz** bijgenaamd Groot Louwe, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 1-1-1707, diaken, overleden tussen 25-1-1761 en 18-9-1763, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 19-9-1733, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 4-10-1733 met **Lumme Bruijns** (Bruinsen), dochter van Bruin Teunisz (schout op Ens) en Dirckje Tijmensch, geboren te Schokland (Ens), gedoopt NG te Schokland (Ens) op 28-8-1692, overleden te Schokland (Ens) op 11-6-1747.

(Lumme Bruijns ondertrouwd (1) te Schokland (Ens) op 7-3-1716, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 13-4-1716 met **Claas Jansz**, zoon van Jan Tijmensch en Maritje Jansz.).

NG doopboek Schokland 1-1-1707: "den 1 Januarij, Louwe Jans, [zoon van] Jantijn of Jan Louwen en Truije Klaasz."

Op 23-12-1735 werd Louwe Jans ("maritus Lumme Bruijns") met genoeg aangenomen als lidmaat van de Gereformeerde Kerk op Ens.

Volgens het Lidmatenboek van Ens woonde hij in 1741 op de Molenbuurt. Op de lidmatenlijst van 1763 (gemaakt door dominee Van Nes die op 18-9-1763 bevestigd werd als predikant op Ens) komt hij niet meer voor.

Louwe Jans, alias Groot Louwe, werd op 17-9-1738 gekozen tot diaken voor de Noorder- of Molenbuurt op Schokland, en bevestigd op 9-11-1738. Hij bleef aan tot 20-5-1742.

Louwe Jans werd genoemd als ouderling voor de Noorder- of Molenbuurt op 29-10-1750. Hij bleef aan tot 4-2-1753.

Louwe Jans werd opnieuw als ouderling voor de Noorderbuurt gekozen op 7-1-1759 en bevestigd op 4-2-1759. Hij bleef aan tot 25-1-1761.

Het zat de ouderlingen van Ens al geruime tijd dwars dat zij niet uitgenodigd werden voor de classicale vergaderingen in Kampen, terwijl de predikanten van alle andere plaatsen (Kampen, Kamperveen, Wilsum, Mastenbroek, Kampereiland, Zalk, IJsselmuiden en Genemuiden) hun ouderlingen wél mee mochten nemen. Louwe Jansz, ouderling op Ens, zou dat graag anders zien, en vroeg op 14 april 1760, toen de classis weer eens vergaderde in Kampen, toestemming voortaan óók de vergaderingen bij te mogen wonen. De heren van de classis lieten hem niet binnen. Ze wilden er eerst even over nadenken, en stelden een beslissing uit tot de volgende vergadering.

Tijdens die volgende vergadering, in mei 1760, bleek dat Louwe Jansz de weigering om in de classis toegelaten te worden hoog had opgevat. Hij had een schriftelijke klacht ingediend bij de drost van IJsselmuiden, welke klaagbrief uiteindelijk bij Ridderschap en Steden was terechtgekomen.

De classis reageerde daarop door te stellen dat ze de manier waarop Louwe Jansz zonder uitnodiging en toestemming bij de leden van de classis aan tafel geschoven was, onbehoorlijk vonden. De synode van Overijssel had vele jaren geleden de classis van Kampen opdracht gegeven "om het opzigt te nemen op de kercke van Ens, datgene aldaar te doen wat des kerckenraats is, en een predikant aldaar te stellen." De kerk van Ens had dus in feite geen eigen kerkenraad, maar stond onder toezicht van de predikanten van de classis Kampen. Oogluikend had men toegestaan dat de Schokkers hun eigen diakenen en ouderlingen aanstelden, maar dat waren in de ogen van de classis geen echte kerkenraadsleden. Vandaar dat de ouderling van Ens volgens de huidige regels de classisvergaderingen niet mocht bijwonen, stelden de heren predikanten. Mocht de synode dit anders willen en aan Ens toestaan een eigen kerkenraad te hebben, dan had de leden van de classis daar vrede mee, hoewel ze zich wel afvroegen of dit wel veel zin had. De Schokker predikant was immers al vaak afwezig omdat hij de reis wegens slecht weer of anderszins niet kon maken, dus zouden de ouderlingen van Ens, die meestentijds op zee aan het vissen waren, nog minder de gelegenheid hebben om naar de classis te komen.

En dan was er nog een praktisch puntje. In de andere gemeenten was het gebruik dat

de predikanten die op kerkvisitatie kwamen, op kosten van die gemeente gehaald en gebracht werden. Omdat Ens een andere status had en direct onder de classis Kampen viel, was de kerk van Ens nooit iets in rekening gebracht bij kerkvisitaties. Mocht Ens zelfstandig worden, dan zou dat natuurlijk veranderen. Om hoge kosten te vermijden werd daarom voorgesteld dat de Enser kerkenraad jaarlijks op de Paasclassis naar Kampen zou komen om daar de visitatie te houden.

Veel zin om iets aan de huidige situatie te veranderen had men niet, want in de jaren 1761 en 1762 stond de kwestie nog wel een enkele maal op de agenda van de classis, maar verder dan de mededeling dat men de zaak "levendig" zou houden kwam men niet.

(Bron: Stadsarchief Kampen, Classicale Boek Kampen 1736-1764.)

NG doopboek Schokland 28-8-1692: "den 28 dito, Lumme, [dochter van] Bruin Teunisz en Dirckje Tijmensz."

Op 8-4-1719 werd Lumme Bruins, hujsvrouw van Klaas Jans, aangenomen als lidmaat van de Geref. Kerk op Emmeloord.

Haar man Claas Jansz komt niet op de lidmatenlijst voor.

In 1721 woonde ze als lidmaat op de Molenbuurt, evenals in 1741.

Op de lidmatenlijst van 1741 staat achter haar naam: "obiit den 11 juni 1747".

NG overlijdensboek Schokland 11-6-1747: "11-06-1747 Lumme Buijns, den 11 juni."

NG trouwboek Schokland 4-10-1733: "Den 19 September alhier te Ens ingeschreven en den 4 October getrouwt, praes. 114, stil sittende: Louwe Jans, jongm, met Lumme Buijns, weduwe, beijde van Ens."

NG doopboek Schokland 8-12-1689: "den 8 10ber, Claas, [zoon van] Jan Tijmensz en Marritje Jansz. Jan Bruinsen getuijge".

NG trouwboek Schokland 13-4-1716: "Ingeschreven den 7 Maart, den 8 dito 't eerste, den 15 dito 't tweede, den 22 dito 't derde gebot, en dertienden april, zijnde paesmaandag getrouwt: Klaas Jansz, j.g, en Lumme Bruins, j.d, beijde van Ens."

3. **Klaas Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 16-12-1708, overleden tussen 29-1-1758 en 1763, [volgt Ila](#).
4. **Eefje (Eva) Jans**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 22-2-1711, overleden te Schokland in 1738 in het kraambed, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 7-1-1736, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 28-1-1736 met **Klaas Jans Boese** alias Boesen Klaas, zoon van Jan Klaasz Boese en Femmetje Albertsen, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 23-10-1707, overleden te op zee op 18-7-1749, begraven te Schokland (Oude Kerk) op 26-7-1749/

(Klaas Jans Boese ondertrouwd (2) te Schokland (Ens) op 9-6-1743, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 30-6-1743 met **Lijsje Gerrits**, dochter van Gerrit Jansz en Aaltijn Klaasz.).

NG doopboek Schokland 23-10-1707: "den 23 October, Klaas, [zoon van] Jan Klaasz en Femmetje Albertsen."

NG overlijdensboek Schokland 18-07-1749: "den 18 juli 1749 is Klaas Jansen, alias Boesen Klaas, bij Wijhe verdronken en is den 26 op Ens begraven."

NG doopboek Schokland 22-2-1711: "den 22 Febr, Eefje Jans, [dochter van] Jan // Jantijn Louwen en Truije Klaasz."

NG trouwboek Schokland 28-1-1736: "Anno 1736, den 7 Januarius ingeschreven, den 28 getrouwt: Klaas Jansen Boese, jongm, met Eva Jans, jongedogter, beijde van Ens, praesentibus 104, meest Emeloorders, egter seer stil sig houdende."
Later werd bij deze inschrijving genoteerd: "Obiit ex parte 2do 1738."
Hiermee zal bedoeld worden dat zij in 1738 in het kraambed van haar tweede kind stierf.

5. **Jan Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 25-12-1712.

NG doopboek Schokland 25-12-1712: "den 25 December, Jan Jansz, [zoon van] Jan // Jantijn Louwen en Truij Klaasz."

6. **Marrigien Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 13-10-1715.

NG doopboek Schokland 13-10-1715: "den 13 October, Marrigien, [dochter van] Jan of Jantijn Louwen en Truij Klaasz. Getuijge was Gerrit Jansz."

7. **Dirkje Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 19-9-1717, [volgt IIb.](#)

8. **Reijer Jansz**, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 17-9-1719.

NG doopboek Schokland 17-9-1719: "den 17 September, Reijer, [zoon van] Jan // Jantijn Louwen Truij Klaasz. Obijt."

Generatie II

- IIa. **Klaas Jansz** bijgenaamd Truijen Klaas (1750, 1751), ([zoon van I](#)), geboren te Schokland (Ens), gedoopt NG te Schokland (Ens) op 16-12-1708, diaken, overleden tussen 29-1-1758 en 1763, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 18-1-1744, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 9-2-1744 met **Marritje Tijmens**, dochter van Tijman Jacobsz en Aaltje Jans, geboren te Schokland (Ens), gedoopt NG te Schokland (Ens) op 19-5-1709, overleden te Schokland op 29-10-1761.

NG doopboek Schokland 16-12-1708: "den 16 December, Klaas, [zoon van] Jansz Jantijn of Jan Louwen en Truije Klaasz."

In 1751 werd Klaas Jansen, vulgo Truijen Klaas, aangenomen als lidmaat van de Gereformeerde Kerk op Ens. Op de lidmatenlijst van 1763 komt hij niet meer voor.

Klaas Jansen werd op 4-1-1756 gekozen tot diaken voor de Noorderbuurt van Ens, en op 1-2-1756 bevestigd. Hij bleef aan tot 29-1-1758.

NG doopboek Schokland 19-5-1709: "den 19 Majj, Pinxterdag, Marritje, [dochter van] Tijman Jacobs en Aaltijn Jans."

Marritje Tijmens werd tegen Pasen 1746 met genoeg aangenomen als lidmaat van de Gereformeerde Kerk op Ens.

*NG trouwboek Schokland 9-2-1744: "Anno 1744, ingeschreven den 18 Januarij, den 19 't eerste, den 26 't tweede, en den 2 Februarij 't derde, en den 9 dito getrouwt: Klaas Jansen, jongm, en Marritjen Tijmens, jonged., bijde van Ens."
Later werd bij haar naam genoteerd: "Obiit 1761 den 29 October."*

*Dit echtpaar komt ook in tak 2 van de familie Buter voor.
Zie "De familie Buter (tak 2)", generatie I, nr. 2.*

Uit dit huwelijk:

1. **Annetje Klases**, geboren te Schokland op 9-10-1744, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 18-10-1744.
*NG doopboek Schokland 18-10-1744: "den 9 October geboren, en den 18 gedoopt, Annetje, [dochter van] Klaas Jansen en Marritje Tijmens."
Later werd bij haar naam genoteerd: "Obiit."*
2. **Annetjen Klases**, geboren te Schokland op 18-2-1748, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 21-2-1748.
*NG doopboek Schokland 21-2-1748: "den 18 Februari gebooren, en den 21 gedoopt, Annetjen, [dochter van] Klaas Jansen en Marretje Tijmens."
Later werd bij haar naam genoteerd: "Obiit."*
3. **Jan Klaassen**, geboren te Schokland (Ens) op 6-10-1750, overleden te Schokland in 1776, [volgt IIIa](#).
4. **Tijmen Klaassen**, geboren te Schokland (Ens) op 18-9-1752, overleden tussen 17-7-1803 en 1807, [volgt IIIb](#).

- IIb. **Dirkje Jansz**, ([dochter van I](#)), geboren te Schokland (Ens), gedoopt NG te Schokland (Ens) op 19-9-1717, ondertrouwd te Schokland (Ens) op 20-1-1748, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 4-2-1748 met **Jan Klaassen**, zoon van Claas Jansz en Lumme Bruinsen, geboren te Schokland (Ens), gedoopt NG te Schokland (Ens) op 10-4-1718, diaken, ouderling, overleden te Schokland op 25-1-1766.

*NG doopboek Schokland 10-4-1718: "den 10 April, Jan, [zoon van] Klaas Jans en Lumme Bruins. Obiit 25 Jan. 1766 ex improviso cum quodam susta ictus adnecum feriretur."
Vertaling: onverwachts overleden op 25 januari 1766 tengevolge van een slag met een stok.*

Jan Klaasen werd op 4-1-1761 gekozen tot diaken voor de Zuiderbuurt, en op 25-1-1761 bevestigd. Hij bleef aan tot 30-1-1763.

Jan Klaasen werd op 8-1-1764 gekozen tot ouderling voor de Zuiderbuurt, en bevestigd 5-2-1764. Hij bleef aan tot zijn dood op 25-1-1766.

Over zijn dood in 1766 staat in het notulenboek van de kerkenraad te lezen:

"Den 1sten februarij heeft de kerkenraad in de plaatse van den aftredenden ouderling, die als oud-ouderling volgens de gewoonte deser plaatse in de ouderlingenbank zitting houden moest, doch op het onverwagsten, terwijl hij op den 25sten jan. met anderen bezig was, op het ijs eenen schuins staanden paal regt te zetten, omtrend drie uure na de middag door een afstuitende spriet op hoofd en borst zodanig getroffen is, dat hij ter algemeene smerten van het eiland drie uren daarna overleden zij, den voor een jaar aftredenen ouderling Gerrit Janse Boese verzogt, nog één jaar als oud-ouderling te blijven in de ouderlingen-bank zitten".

NG doopboek Schokland 19-9-1717: "den 19 Septemb., Dirkje, [dochter van] Jan // Jantijn Louwen en Truij Klaasz."

Anno 1748, ingeschreven den 20 Jan, den 21 het eerste, den 28 het tweede, en den 4 Februari het laaste en sijn de eerste twee paaren getrouwt: Klaas Albers, j.m, met Annigje Jacobs, jonged, alle geboortig en woonagtig op Ens; Jan Klaasen, j.m, met Derkjen Jans, jong, alle geboortig en woonagtig op Ens."

Bij Jan Klaasen staat: "obiit".

In 1751 werden "Dirkjen Jans, huijsvrouw van Jan Klaasen, en Jan Klaasen, haar man" aangenomen tot lidmaat van de Geref. Kerk op Schokland. Op de lidmatenlijst van 1763 staan ze vermeld als lidmaten, wonende op de Zuiderbuurt, waarbij vermeld werd dat Jan Klaase in 1764 ouderling is geworden, "obiit cum senioris afficio aberit a.d. 25-1-1765" (lees: 25-1-1766). Op de lidmatenlijst van 1775 komt tweemaal een Dirkje Jans voor, waarachter in beide gevallen "obiit" staat.

Uit dit huwelijk:

1. **Lumme Jansen**, geboren te Schokland op 1-8-1748, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 4-8-1748, overleden te Schokland (Ens) op 16-8-1748.

NG doopboek Schokland 4-8-1748: "den 1 Augustus gebooren, en den 4 gedoopt, Lumme, [dochter van] Jan Klaasen en Dirkjen Jans."
Later werd bij haar naam genoteerd: "Obiit."

NG overlijdensboek Schokland 16-8-1748: "den 18 augustus, Jan Klaasens kind, Lumme."

2. **Klaas Jansen**, geboren te Schokland op 15-11-1749, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 16-11-1749, overleden te Schokland voor 14-3-1754.

NG doopboek Schokland 16-11-1749: "den 15 November geboren, en den 16 gedoopt, Klaas, [zoon van] Jan Klaasen en Dirkjen Jans."
Later werd bij zijn naam genoteerd: "Obiit."

3. **Klaas Jansen**, geboren te Schokland op 14-3-1754, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 17-3-1754.

NG doopboek Schokland 17-3-1754: "den 14 Maert gebooren, en 17 gedoopt, Klaas, [zoon van] Jan Klaasen en Dirkjen Jans."

4. **Truije Jansen**, geboren te Schokland op 19-8-1755, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 24-8-1755.

NG doopboek Schokland 24-8-1755: "den 19 gebooren, en den 24 gedoopt, Truije, [dcochter van] Jan Klaasenen Dirkje Jans."

Mogelijk is zij de Truitje Jansen die 13-4-1816 op 60-jarige leeftijd op de Zuiderbuurt

stierf.

Generatie III

IIIa. **Jan Klaassen**, ([zoon van Ila](#)), geboren te Schokland (Ens) op 6-10-1750, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 11-10-1750, diaken, overleden te Schokland in 1776 (na 4-2-1776), ondertrouwd te Schokland (Ens) op 19-12-1773, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 9-1-1774 met **Jannetje Teunissen**, dochter van Theunis Willemsen Bruins (diaken, ouderling) en Trientje Jansen Cock, geboren te Schokland op 12-3-1753, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 18-3-1753, overleden tussen 13-10-1782 en 31-7-1790.

(Jannetje Teunissen ondertrouwd (2) te Schokland (Ens) op 2-9-1782, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 13-10-1782 met haar achterneef **Gerrit Reuriks Groot**, zoon van Reurik Teunissen en Jacobje Jans Conter.).

NG doopboek Schokland 11-10-1750: "den 6 October gebooren en den 11 gedoopt, Jan, [zoon van] Klaas Jansen, vulgo Truijen Klaas, en Marritjen Tijmens."

Jan Klaasse, jongman, werd tegen de bediening van Pasen 1772 aangenomen als lidmaat van de Gereformeerde Kerk op Ens. Volgens het Lidmatenboek woonden zij in 1775 op de Noorder- of Molenbuurt.

Jan Klaassen werd op 7-1-1776 gekozen tot diaken voor de Middelbuurt en op 4-2-1776 bevestigd. Volgens het Kerkeboek van Ens is hij datzelfde jaar overleden.

NG doopboek Schokland 18-3-1753: "den 12 gebooren, en den 18 gedoopt, Jannetjen, [dochter van] Teunis Willems en Treijntjen Jans."

Jannetje Teunisse, huisvrouw van Jan Klaasse, werd lidmaat van de Gereformeerde Kerk op Ens tegen de bediening van Pasen 1774.

NG trouwboek Schokland 9-1-1774: "Ingeschreven op Ens d' 19 Decb. Eerste gebod d' 26 dito. Tweede gebod d' 2 Jann. 1774. Derde gebod d' 9 dito. Getrouwt op Ens d' 9 dito: Jan Klaasse, j.m, met Jannetje Teunisse, j.d., beiden van Ens, et Reformati."

Uit dit huwelijk:

1. **Marretje Jansen**, geboren te Schokland op 23-9-1775, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 24-9-1775.

NG doopboek Schokland 24-9-1775: "geboren d' 23 7ber, gedoopt d' 24 dito, Marretje, [dochter van] Jan Klaassen en Jannetje Teunis."

IIIb. **Tijmen Klaassen**, ([zoon van Ila](#)), geboren te Schokland (Ens) op 18-9-1752, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 24-9-1752, visser (1795), diaken, overleden ca. 1804, ondertrouwd (1) te Schokland (Ens) op 6-8-1775, getrouwd, kerkelijk huwelijk (NG) te Schokland (Ens) op 27-8-1775 met **Kleijn-Jan Jansen (Jannetje) Brassier**, dochter van Jan Jansen Brassier en Aaltje Jansen Boese, geboren te Schokland (Ens) op 14-10-1744, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 18-10-1744, overleden tussen 14-4-1776 en 1795.

NG doopboek Schokland 24-9-1752: "den 18 gebooren, en den 24 gedoopt, Tijmen, [zoon van] Klaas Jansen en Marritjen Tijmens."

Tegen de paasbediening van 1785 is hij lidmaat van de geref. kerk op Ens geworden. Op de lidmatenlijst van 4-9-1811 komt hij niet meer voor.

Tijmen Klaassen werd op 3-1-1796 gekozen tot diaken voor de Molenbuurt, en op 24-1-1796 bevestigd. Hij bleef aan tot 4-2-1798.

Op 8-1-1800 werd hij voor de tweede maal gekozen tot diaken voor de Molenbuurt, en op 26-1-1800 bevestigd. Hij bleef aan tot 24-1-1802.

NG doopboek Schokland 18-10-1744: "gebooren den 14 October, en den 18 gedoopt, Kleijn-Jan, [dochter van] Jan Jansen, vulgo Jan Brassier, en Aaltjen Jans."

Tegen de bediening van St.Jan 1769 werd Klein-Jan, jonge dochter, dochter van Jan Jansen

Brasker, aangenomen als lidmaat van de Geref. Kerk op Ens. Op de lidmatenlijst van 1775 komt ze voor als Jannetje Janssen Brassers, wonende op de Molenbuurt.

NG trouwboek Schokland 27-8-1775: "Ingeschreven op Ens den 6den Augustus. 1ste voorstel d' 13den do. 2de voorstel d' 20sten do. 3de voorstel d' 27sten do. Getrouwt op dato: Tijmen Klaassen, j.m, met Jannetje Janssen Brassers, j.d, beide van Ens et Reformatie. Zijn Getuige: Jan Janssen. H.G.: Gerrit Janssen Boese."

Op 31-10-1795 woonde de visser Tijmen Klaassen als weduwnaar in de Noorderbuurt van Ens (dat is de Middelbuurt). Het gezin bestond uit de man en een meid, totaal twee personen. (Volkstelling 1795).

Uit dit huwelijk:

1. **Klaas Tijmens**, geboren te Schokland op 14-4-1776, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 14-4-1776.

NG doopboek Schokland 14-4-1776: "geboren en gedoopt d' 14 April, Klaas, [zoon van] Tijmen Klaassen en Jannetje Jansen Brassers. Bij 's vaders afwezigheid stond Pieter Tijmens, vulgo Peman, als getuige."

Tijmen Klaassen, getrouwd (2) circa 1795 met **Jannetje Theunis de Jonge**, dochter van Teunis Jansen (diaken) en Marretje Jansen Gertsen, geboren te Schokland op 5-9-1770, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 28-9-1770, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 26-5-1830,

(Jannetje Theunis de Jonge getrouwd (2) circa 1805 met **Dirk Jans Buter**, zoon van Jan Peters Buter (visser) en Geertje Dirks Tromp.).

*NG doopboek Schokland 28-9-1770: "den 5 Sept. geboren, en den 28 dito gedoopt, Jannetje, [dochter van] Teunis Janse en Marretje Janse. Susceptor avus maternus Jan Janse, vulgo Jan Gerrits."
(avus maternus = grootvader van moederskant).*

Volgens haar overlijdensakte was Jannetje Theunis de Jonge ongeveer 60 jaar oud, wonende op Schokland, wijk 2 (Ens), nr. 18. Aangifte werd gedaan door de 58-jarige visser Tijmen J. Visscher, en de 68-jarige visser Jan Rijers van der Erf, beiden wonende op Schokland.

Uit dit huwelijk:

1. **Klaas Tijmens Buter**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 22-11-1796, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 27-11-1796, visser, overleden te Schokland (Molenbuurt) ten gevolge van cholera op 16-8-1832 om 08:00 uur.

NG doopboek Schokland 27-11-1796: "November d' 22sten geboren op de Molenbuurt, en dito d' 27sten gedoopt: Klaas, [zoon van] Tijmen Klansen en Jannetje Theunis, eheluiden op de Molenbuurt."

Klaas zijn moeder hertrouwde omstreeks 1805 met Dirk Jans Buter, wat de reden zal zijn dat Klaas de familienaam Butter ging gebruiken.

Ingeslagen ruiten bij Seidel.

Op woensdag 18 juli 1827, om 11 uur 's avonds, stond de 37-jarige Casimir Frederik Seidel (1790-1848) behoorlijk nijdig op de stoep van waarnemend burgemeester Gerrit Jan Gillot, vergezeld van een vijftal Schokkers. Er was namelijk zojuist het een en ander voorgevallen, waarvan hij aangifte wilde doen.

Seidel, een van de zonen van de voormalige burgemeester Lucas Seidel, was opzichter van Waterstaat en bewoonde samen met zijn moeder en zijn zusters Dirkjen en Jacomina op de Molenbuurt van Schokland een huis dat eigendom van het Rijk was. Beide zusters zouden over vier dagen in het huwelijk treden, Dirkje met Jan Willem Wichers, de onderwijzer op Ens, en Jacomina met Hendrik Peter van Lier, de onderwijzer op Emmeloord.

Die avond, om een uur of tien, half elf, zat Casimir Seidel thuis aan tafel gezellig wat te keuvelen met zijn moeder en de beide onderwijzers over het komende feest, toen plotseling de ramen in de voorgevel werden ingeslagen. De beide zusters waren op

dat moment gelukkig net even naar achteren gegaan. Toen de mannen naar buiten renden, zagen ze een zware "handspaak" onder de kapotte ramen op de grond liggen. Zeven glasruiten en een roede waren gebroken.

De Schokkers die samen met Seidel naar Gillot waren gegaan om aangifte te doen wisten wel waar die handspaak vandaan kwam: van het schip van H.K. Sietsema uit Oude Beerta in Groningen, dat met een vracht Doornikse steen naar Schokland was gezeild. Zij hadden die handspaak namelijk gebruikt toen ze geholpen hadden de vracht te lossen.

Die Schokkers, allemaal dagloners of schippersknechten, waren:

- de 19-jarige Willem Ruiten (1808-1856),
- de 46-jarige Evert Klasen de Jong (1782-1841),
- de 30-jarige Peter Gerrits de Groot (1799-1874),
- de 31-jarige Albert Jansen Kok (1795-na 1830),
- en de 28-jarige Klaas Jansen Karel (1799-1861).

Men had het sterke vermoeden dat Sietsema achter de 'aanslag' zat, want diezelfde avond was er een woordenwisseling geweest tussen hem en Seidel. Die Doornikse steen, een zwartblauwe kalksteensoort die in de omgeving van Doornik in België wordt gewonnen, was namelijk bestemd voor de dijkwerken op Schokland, en het was de taak van opzichter Seidel om te controleren of de vracht naar wens was. En hij was niet tevreden geweest, want er waren 40 lasten van 1800 Nederlandse ponden besteld, en Seidel had nagemeten dat er slechts 35½ lasten van 3600 Amsterdamse ponden geleverd waren.

(Ter verduidelijking: het probleem zat niet zozeer in het gewicht van die lasten, maar in het aantal lasten. Het traditionele Nederlandse pond woog in de jaren vóór 1820 480 gram. In 1820, toen het Nederlands metriek stelsel werd ingevoerd, werd de waarde van het Nederlandse pond bepaald op 1000 gram, ofwel 1 kilogram. In het alledaags spraakgebruik was een pond echter een halve kilo, een waarde die dicht bij het pond van voor 1820 ligt. Een Amsterdamse pond was 494 gram. Dus een last van 1800 Nederlandse ponden komt ongeveer overeen met een last van 3600 Amsterdamse ponden.)

Sietsema was die avond om half acht bij opzichter Seidel geweest en had daar de boel op stelten gezet. Hij hield bij hoog en bij laag vol dat hij méér dan 35½ lasten afgeleverd had. Hij schold Seidel uit voor van alles en nog wat, die hem daarop de deur uit zette. Een kwartier later klopte Sietsema opnieuw bij Seidel aan, maar hij werd niet meer binnengelaten.

De volgende morgen verklaarde de 30-jarige visser Klaas Tijmens Buter (1796-1832) dat hij, op ongeveer dezelfde tijd dat de ruiten van Seidel ingegooid werden, iets verdachts gezien had. Hij lag aan boord van zijn eigen schip in de kooi toen hij hoorde dat er iemand heel hard over het looppad liep, van de buurt af. Buter vond dat zo vreemd dat hij zijn kooi uit kroop om te zien wat er aan de hand was, maar hij zag alleen maar de mannen van het schip dat de stenen aangevoerd had. Het vrachtschip van Sietsema zeilde daarop meteen weg. De eerder-genoemde vijf getuigen wisten nog te melden dat de schipper onder het lossen had gezegd dat hij naar Amsterdam zou gaan om daar zijn vaartuig op een der scheepstimmerwerven een onderhoudsbeurt te geven.

Van het vorenstaande werd door Gillot een proces-verbaal opgemaakt, dat door de aanklager en de zes getuigen ondertekend werd.

Er is ook een kladversie van dit verbaal bewaard gebleven, waarin Klaas Tijmens Buter verklaarde "dat hij uit zijn kooi ging om te zien wat er te doen was, toen een persoon aan boord van het vaartuig zag gaan, dat alhier Doorniksche steen gelost heeft." Later werd dit doorgehaald omdat hij toch niet zeker wist of hij die man wel aan boord had zien gaan. Onderaan deze kladversie staat: "Daar voornoemde getuigen hedenmorgen dit hebben verklaart wat in het Proces-Verbaal over de handspaak is vermeld, maar nu bij de voorlezing van het zelve weigerachtig zijn om het te tekenen, om reden dat zijlieden niet zeker weten dat het de handspaak van de schipper is." Ook dit werd doorgehaald, waarna de mannen toch tekenden.

Het proces-verbaal werd door Gillot opgestuurd naar de rechtbank in Zwolle met het verzoek om de dader of daders op te sporen en te straffen, want als dat niet zou gebeuren zou er op Schokland geen publieke ambtenaar meer veilig zijn, meende hij. Maar zover kwam het niet, want twee weken later stuurde de officier van justitie bij de rechtbank in Zwolle het verbaal retour. Op het daarin vermelde voorval was geen correctionele straf van toepassing. De plaatselijke politie moest eerst nader onderzoek doen, en als er genoeg bewijs gevonden was, konden de verdachten door "uw Politie Gerecht" vervolgd worden.

Het resultaat was dat de daders ongestraft bleven. Er is dus niets nieuws onder de zon...

(Bruno Klappe: Ingeslagen ruiten bij Seidel. Verschenen in Het Schokker Erf 82 van jan. 2013, blz. 36-40).

Klaas kreeg op 16-8-1832 cholera en overleed nog dezelfde dag. Hij was ongehuwd.

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Tijmens Buter 35 jaar oud, wonende op Schokland, de Molenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige winkelier Raijer Jacobs Kaale, en de 43-jarige deurwaarder Paulus Gillot, beiden wonende op Schokland.

2. **Maarie Tijmens**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 25-12-1798, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 26-12-1798.

NG doopboek Schokland 26-12-1798: "December d' 25sten geboren op de Molenbuurt, en dito d' 26sten gedoopt Maarie, [dochter van] Tijmen Klaaszen en Jannetje Theunis, eheluiden op de Molenbuurt."

3. **Theunis Tijmens Buter**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 18-1-1800, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 7-10-1852, [volgt IV](#).

4. **Maarie Tijmens**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 3-7-1803, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 17-7-1803.

NG doopboek Schokland 17-7-1803: "Julij d' 3den geboren op de Molenbuurt, en dito d' 17den gedoopt: Maarie, [dochter van] Tijmen Klaaszen en Jannetje Theunis, ehelieden aldaar."

Generatie IV

- IV. **Theunis Tijmens Buter**, ([zoon van IIIb](#)), geboren te Schokland (Molenbuurt) op 18-1-1800, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 19-1-1800, arbeider (1830, 1832, 1835), visser (1838, 1842, 1843, 1848), diaken, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 7-10-1852, getrouwd te Schokland op 1-6-1828 met zijn achternicht **Dirkje Visser** (Visscher), dochter van Peter Tijmens Visscher (visser, diaken, ouderling) en Jannetje Willems Bruins, geboren te Schokland (Zuiderbuurt) op 6-12-1808, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 25-12-1808, overleden te Urk op 6-11-1873, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 10-11-1873.

(Dirkje Visser getrouwd (2) met haar achterneef **Dirk Jans Buter**, zoon van Jan Peters Buter (visser) en Geertje Dirks Tromp, geboren te Schokland (Ens) op 10-3-1785, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 13-3-1785, visser, overleden te Urk op 11-4-1866 (zie IIIb)).

NG doopboek Schokland 19-1-1800: "Januarij d' 18den geboren op de Molenbuurt, en dito d' 19den gedoopt: Theunis, [zoon van] Tijmen Klaaszen en Jannetje Theunis, eheluiden op de Molenbuurt."

Theunis zijn moeder hertrouwde omstreeks 1805 met Dirk Jans Buter, wat de reden zal zijn dat Theunis de familienaam Butter ging gebruiken.

Theunis Tijmens Buter werd op 4-1-1835 gekozen tot diaken voor de Middelbuurt en op 25-1-1835 bevestigd. Hij bleef aan tot 28-1-1838.

Op 29-12-1850 werd hij wederom gekozen en op 2-2-1851 bevestigd. Hij is overleden toen hij nog diaken was.

Volgens zijn overlijdensakte was Theunis Tijmens Buter 52 jaar oud, geboren op Schokland, visser, gehuwd met Dirkje Peters Visscher, zoon van wijlen Tijmen Klaassen en wijlen Jannetje Theunis de Jong, wonende op Schokland, in de buurt Ens, wijk 2. Aangifte werd gedaan door de 53-jarige arbeider Klaas Jans Gillot, en de 53-jarige arbeider Klaas Jansen Karel, beiden wonende op Schokland en onverwant aan de dode.

NG doopboek Schokland 25-12-1808: "Dec. d' 6 geboren op Zuiderbuurt, en dito d' 25 gedoopt: Dirkje, [dochter van] Pieter Tijmens en Jannetje Bruins, ehelieden aldaar."

Op 7-6-1859 verhuisde Dirkje met haar zoons Peter en Thijmen, diens vrouw Jacobje en hun kinderen Jannetje en Annetje naar Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Dirkje Visser 65 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland, wonende op Urk, weduwe van Dirk Buter, dochter van Pieter Visser en van Jannetje Breiter, beiden overleden. Ze overleed op de Binnenbuurt te Urk. Aangifte werd gedaan door de 40-jarige visser Tijmen Buter, en de 38-jarige visser Pieter Buter, beiden zoons van de overledene en wonende op Urk.

Theunis Tijmens Buter en Dirkje Visser woonden op Schokland:

- Ens (1830, 1833, 1835, 1842);
- Molenbuurt op Ens (= wijk 2) (1836, 1838, 1843, 1848);
- Ens nr. 18 (1849).

Uit dit huwelijk:

1. **Thijmen Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 29-6-1830, overleden te Urk op 29-12-1908, [volgt Va.](#)
2. **Peter Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 4-7-1832, overleden te Urk op 30-11-1904, [volgt Vb.](#)
3. **Klaas Theunis Buter**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 9-3-1835, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 22-3-1835, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 4-5-1836.

Klaas, zoon van de 35-jarige arbeider Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader,

bijgestaan door de 44-jarige visser Albert Jans Karel en de 35-jarige arbeider Klaas Jans Gillot, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 22-3-1835: "Geb. 9 Maart, ged. 22 Maart 1835: Klaas, zoon van Teunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, E.L. wonende op de Molenbuurt."

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Theunis Buter 1 jaar en 3 maanden oud, zoon van Theunis Buter en Dirkje Peters Vischer, wonende op Schokland, Molenbuurt, wijk 2. Aangifte werd gedaan door de 50-jarige visser Theunis Jans de Jonge, en de 37-jarige arbeider Klaas Jans Gillot, beiden wonende op Schokland.

4. **Jannetje Theunis Buter**, geboren te Schokland (Molenbuurt) op 15-1-1838, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 21-1-1838, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 22-12-1843.

Jannetje, dochter van de 36-jarige visser Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 43-jarige schipper Jan Mastenbroek en de 46-jarige visser Albert Jans Karel, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 21-1-1838: "Geb. 15 Jan, ged. 21 Januarij: Jannetje, dochter van Teunis Tijmens Buter en Dirkje Pieters Visscher, E.L. wonende op de Molenbuurt."

Volgens haar overlijdensakte was Jannetje Theunis Buter 5 jaar en 11 maanden oud, dochter van de visser Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, wonende op Schokland, in de buurt Ens, wijk 2. Aangifte werd gedaan door de 52-jarige visser Albert Jansen Kaarel, en de 46-jarige visser Klaas Jansen Karel, beiden wonende op Schokland.

5. **Klaas Theunis Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 10-3-1842, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 20-3-1842, overleden te Schokland (Molenbuurt) op 18-10-1848.

Klaas, zoon van de 42-jarige visser Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 48-jarige visser Jan Jacobs Corjanis en de 43-jarige visser Klaas Jansen Karel, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 20-3-1842: "Geboren 10 Maart, ged. 20 dito: Klaas, zoon van Teunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, E.L."

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Theunis Buter 7 jaar oud, zoon van de visser Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, wonende op Schokland, in de buurt Ens, wijk 2. Aangifte werd gedaan door de 57-jarige visser Albert Karel, en de 49-jarige arbeider Klaas Jans Gillot, beiden wonende op Schokland en onverwant aan de dode.

Generatie V

Va. **Thijmen Buter**, ([zoon van IV](#)), geboren te Schokland (Ens) op 29-6-1830, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 18-7-1830, visser (1854, 1855, 1857, 1859, 1861, 1862, 1865, 1867, 1870, 1871, 1875, 1884, 1886, 1893), overleden te Urk op 29-12-1908, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 2-1-1909, getrouwd te Schokland op 26-1-1854 met **Jacobje (Jacoba) Ham**, dochter van Jan Theunis Ham (winkelier, kastelein,) en Annetje Pieters Tromp, geboren te Schokland (Ens) op 17-8-1831, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 11-9-1831, overleden te Urk op 4-12-1873, begraven te Urk op het Oude Kerkhof.

Thijmen, zoon van de 28-jarige arbeider Theunis Thijmen Buter en Dirkje Pieters Visscher, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 25-jarige schoolonderwijzer Jan Willem Wichers en de 30-jarige visser Klaas Thijmen Buter, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 18-7-1830: "Geboren den 29 Junij 1830 en gedoopt den 18 Julij 1830: Thijmen, zoon van Teunis Tjimens Buter en Dirkje Pieters Visscher, woonende te Ens."

De grenadier Thijmen Theunis Buter was, loteling uit de lichting van het jaar 1849 onder nr. 11, was, toen hij wilde trouwen, in dienst bij het Regiment Grenadiers en Jagers. Hij kreeg op 30-12-1854 toestemming van zijn kommandant om te trouwen.

In 1886 was Thijmen Buter, samen met zijn broer Peter Buter, eigenaar van de botter UK162, genaamd "Jonge Teunis", groot 15 ton. (Van Keulen's Almanak voor de zeevisscherij voor het jaar 1887).

Volgens zijn overlijdensakte was Thijmen Buter 78 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland en wonende op Urk, weduwnaar van Jacoba Ham, zoon van Theunis Thijmen Buter en Dirkje Pieters Visscher. Hij overleed op Urk, in wijk 4, nr. 83a. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige visser Teunis Buter, zoon van de overledene, en de 23-jarige timmerman Hendrik van Veen, kleinzoon van de overledene, beiden wonende op Urk.

NG doopboek Schokland 11-9-1831: "Geboren den 17 Augustus 1831 en gedoopt den 11 September 1831: Jacobje, dochter van Jan Teunissen Ham en Annetje Pieters Tromp, wonende te Ens."

Volgens haar overlijdensakte was Jacoba Ham 42 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland en wonende op Urk, gehuwd met de visser Thijmen Buter, dochter van Jan Teunis Ham en Annetje Pieters Tromp. Ze overleed op Urk, op de Binnenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 36-jarige veldwachter Willem van Eerde, en de 36-jarige arbeider Louwe Romkes, bekenden van de overledene, en beiden wonende op Urk.

Op 17 maart 1859 schreef Thijmen Theunis Buter een brief aan Commissaris Backer, waarin hij uiteenzette dat bij de voorbereidingen van de ontvolking blijkbaar over het hoofd gezien was dat hij bewoner was van een in tweeën gesplitst huis. Het ging om het afgeschoten perceel onder één dak op Ens, sectie B, nr. 18, dat op naam stond van Dirk Jans Buter. Hij vond dat ook hij een hoofdbewoner was, en dus recht had op de f 100,- voor verhuiskosten, maar er was kennelijk anders beslist. Hij had er al eens met Swanenburg de Veije over gesproken, en ook met burgemeester Gillot, zonder dat dat iets had opgeleverd. Backer informeerde bij Gillot, die op 30 maart uitlegde hoe de vork volgens hem in de steel zat.

Thijmen trouwde in 1854 en woonde daarna met vrouw en kind in bij zijn moeder en stiefvader. Toen het huishouden te groot werd, verhuisde Thijmen met zijn gezin naar een andere woning, maar later liepen zijn verdiensten terug en was hij genoodzaakt weer bij zijn stiefvader in te trekken. Ze woonden in het achterste deel van het huis, "maar hebben altijd bij malkanderen heen en weder gelopen, en ook van één deur naar buiten gebruik gemaakt."

Bij het kadaster stond het huis op naam van Dirk Jans Buter, schreef burgemeester Gillot aan Commissaris Backer. Thijmen beweerde echter, "door opstoking van anderen", dat hij en zijn broer Peter, die ook in het huis woonde, eigenaar waren van het gehele huis. Dat was volgens hem oorspronkelijk van hun overleden vader Theunis Tjimens Buter geweest, en zij zouden het geërfd hebben. Stiefvader Dirk Buter had aan Gillot zijn nood te kennen gegeven, die de zaak in der minne probeerde te schikken. Hij kwam tenslotte met de betrokkenen overeen dat Thijmen en Peter ieder eenderde deel van de koopsom zouden krijgen, en hun moeder en stiefvader samen

ook eenderde deel, "en dan later zullen zij te zaam huren of koopen, waartoe ieder het zijne zal toe bijdragen."

Thijmen was nog niet tevreden en wilde ook f 100,- als verhuiskostenvergoeding voor zijn eigen gezin hebben, maar Gillot vond dat niet nodig. Hij was immers maar voor eenderde deel eigenaar. Er werd maar één maal een bedrag van f. 100,- uitgekeerd voor alle bewoners van het huis, en zij moesten dat maar onderling verdelen. "Het ware te wenschen dat de Amtenaaren alhier zich met zulke zaken niet inlieten, om voor ieder die vraagt zulk soort van verzoek te schrijven, want dan zullen deze en geene Uwe Excellentie dagelijks lastig vallen, want ieder weet wat te practiceeren om maar wat te bekomen, en waar zal dan het einde zijn", schreef Gillot een beetje vermoeid aan de Commissaris. Maar wat Gillot niet wist, is dat C. Hanke, de opzichter van Waterstaat die de opnemingen voor de ontruiming had gedaan, zich vergist had. Op 16 april 1859 schreef Hanke schuldbewust aan Ortt, de ingenieur van Waterstaat: "Het hindert mij geweldig door begane fout knappe menschen schade te zullen veroorzaken." Hij stelde dat hij op de door hem samengestelde lijsten van eigenaren zich vergist had bij het bewuste perceel sectie B nr. 18. Hij had Dirk Jans Buter als eigenaar opgegeven, maar het was in feite eigendom van zijn vrouw Dirkje Peters Visscher. Het perceel was gescheiden in twee woningen, die ieder een afzonderlijke deur en schoorsteen hadden. Het ene werd bewoond door het gezin van Thijmen, het andere door zijn moeder Dirkje, stiefvader Dirk en broer Peter. Door deze vergissingen liep Thijmen Theunis Buter zijn verhuiskostenvergoeding van f 100,- mis omdat hij niet als bewoner was opgegeven, en kwamen bovendien de verkooppeningen bij de verkeerde persoon terecht. Opzichter Hanke sprak de hoop uit dat deze vergissingen nog rechtgezet konden worden.

Op 27-6-1859 verhuisden Thijmen, zijn vrouw Jacobje, hun twee oudste kinderen en zijn moeder Dirkje Visscher naar Urk. Op Urk woonden zijn broer Peter (1832-1904) en Dirk Jans Buter (geb. 10-3-1785) bij hen in.

Op Urk woonden zij:

- op de Binnenbuurt (1858, 1862, 1865, 1867, 1870, 1871, 1873).
- op de Middenbuurt, ongenummerd (1859, 1861).
- Wijk 3-15 (1875).
- Wijk 4-83a (1908).

Mevr. C. Oost-Wakker uit Urk schreef in 1987 aan Ab Klappe: "Tijmen en Peter Buter hebben op Schokland gewoond en na 1859 is hun huisje op Urk weer in elkaar gezet. Het leuke hiervan is dat mijn zus nog in dit huisje woont."

Uit dit huwelijk:

1. **Jannetje Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 25-5-1854, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 3-9-1854, dienstbode (1872-1879), overleden te Den Helder op 9-2-1904, begraven te Huisduinen op 12-2-1904, getrouwd te Urk op 19-7-1879 met **Jan Ras**, zoon van Abraham Ras (visser) en Marretje Wakker, geboren te Urk op 12-11-1858, gedoopt NH te Urk op 26-12-1858, visser (1879, 1880, 1883, 1884, 1886, 1888, 1902, 1904, 1923), schipper (1900), overleden te Den Helder op 3-6-1923, begraven te Huisduinen op 6-6-1923.

Jan, zoon van de 32-jarige visser Abraham Ras en Marretje Wakker, zonder beroep, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 36-jarige veldwachter Hendrik Smit en de 36-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Jan Ras 64 jaar oud, zeevisser, geboren op Urk, wonende in Den Helder, weduwnaar van Jannetje Buter, zoon van Abraham Ras en Marretje Wakker, beiden overleden. Hij overleed in Den Helder, in de Vischstraat nr. 20. Aangifte werd gedaan door de 68-jarige aanspreker Jean Jacques But, en de 39-jarige aanspreker Dirk van Leeuwen, beiden wonende in Den Helder.

Jannetje, dochter van de 24-jarige visser Tijmen Theunis Buter en Jacobje Jansen Ham, zonder beroep, werd geboren in de buurschap Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 65-jarige deurwaarder Paulus Gillot en de 54-jarige arbeider Klaas Jansen Karel, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 3-9-1854: "Gedoopt 3 Sept. 1854: Jannetje, dochter van Tijmen Buter en Jacoba Jansen Ham, E.L."

De 17-jarige Jannetje Buter verhuisde op 16-3-1872 van Urk naar Hoorn.
Ze woonde als dienstbode in Hoorn:
- Nieuwland, wijk 1, nr. 14, bij v.d. Maath (sinds 16-3-1872).
Ze is op 20-7-1879 uitgeschreven uit het bevolkingsregister te Hoorn.

Volgens haar overlijdensakte was Jannetje Buter 48 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland, wonende te Den Helder, gehuwd met de 45-jarige visser Jan Rasch, dochter van Tijmen Theunis Buter en Jacobje Jansen Ham, beiden overleden. Ze overleed in Den Helder, Vischstraat 6a. Aangifte werd gedaan door haar man en de 49-jarige gemeentebode Willem Corell, wonende in Den Helder, geen bloedverwant van de overledene.

Jan Ras en Jannetje Buter woonden op Urk:
- Wijk 1, nr. 18 (1880, 1883, 1884, 1886).
Ze woonden in Den Helder:
- Wijk O, nr. 89 (1888);
- Visschstraat 12 (1891, 1893);
- Oranjestraat 12 (1896, 1897);
- Bassingracht 55 (1898);
- Binnenhaven 100 (1902);
- Vischstraat 6a (1904).

De weduwnaar Jan Ras woonde in Den Helder:
- Vischstraat 20 (1923).

2. **Annetje Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 11-12-1855, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 26-12-1855, dienstbode (1872-1878), overleden te Urk op 11-2-1945, begraven te Urk op het Oude kerkhof op 15-2-1945, getrouwd (1) te Urk op 25-4-1878 met **Albert van Veen**, zoon van Hendrik van Veen (timmerman) en Roelofje Vinke (dienstmeid), geboren te Urk op 2-1-1848, timmerman (1878, 1880, 1882, 1885, 1888, 1889, 1892), overleden te Urk op 24-4-1892, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 26-4-1892.

Albert, zoon van de 34-jarige timmerman Hendrik van Veen en Roelofje Vinke, werd geboren in de Bovenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader en door de vroedmeester A.H. Geerling, bijgestaan door de 40-jarige veldwachter Andries Loosman en de 35-jarige winkelier Jacob Nentjes, allen wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Albert van Veen 44 jaar oud, timmerman, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Annetje Buter, zonder beroep, zoon van Hendrik van Veen, overleden, en Roelofje Vinke, zonder beroep, wonende op Urk. Hij overleed op Urk, wijk 1, nr. 43. Aangifte werd gedaan door de 62-jarige visser Tijmen Buter, behuwd vader van de overledene, en de 28-jarige visser Klaas Wakker, behuwd broeder van de overledene.

Annetje, dochter van de 25-jarige visser Thijmen Theunis Buter en Jacoba Jansen Ham, zonder beroep, werd geboren in de buurschap Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 55-jarige visser Peter de Groot en de 29-jarige weefbaas Jacob Alberts Koek, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 26-12-1855: "Gedoopt den 26 Dec.: Annetje, dochter van Thijmen Buter en Jacoba Jansen Ham, E.L."

De 16-jarige Annetje Buter verhuisde op 16-2-1872 van Urk naar Schellinkhout.
Ze woonde als dienstbode in Schellinkhout:
- bij de kastelein Teunis Kroonenberg (geb. 1825) en zijn vrouw (sinds 21-2-1872).
Ze verhuisde 4-12-1876 van Schellinkhout naar Hoorn.
Ze woonde als dienstbode in Hoorn:
- Turfhaven, wijk 5, bij H.J. Cramer (sinds 4-12-1876).
Ze verhuisde op 29-3-1976 van Hoorn naar Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Annetje Buter 89 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland en wonende op Urk, weduwe van Klaas Koffeman, eeder weduwe van

Albert Veen, dochter van Thijmen Theunis Buter en Jacoba Jansen Ham, beiden overleden. Hij overleed op Urk, wijk 1, nr. 81. Aangifte werd gedaan door de 59-jarige mast- en blokmaker Hendrik van Veen, wonende op Urk.

Albert van Veen en Annetje Buter woonden op Urk:

- Wijk 1, nr. 51 (1880, 1881, 1882, 1885);*
- Wijk 1, nr. 44 (1882);*
- Wijk 1, nr. 43 (1888, 1889, 1892).*

*Annetje Buter getrouwd (2) te Urk op 3-6-1895 met **Klaas Koffeman**, zoon van Albert Klaasz Koffeman (visser) en Klaasje de Vries, geboren te Urk op 16-11-1839, visser (1868, 1871, 1873, 1877, 1895, 1896), overleden te Urk op 23-12-1927, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 28-12-1927.*

*(Klaas Koffeman getrouwd (1) te Urk op 13-3-1867 met **Jannetje Kroon**, dochter van Pieter Pietersz Kroon (visser) en Jacobje Dubbels Romkes.)*

Klaas, zoon van de 28-jarige visser Albert Koffeman en Klaasje de Vries, zonder beroep, werd geboren op Urk, aan het Westeinde op de Bovenbuurt. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 44-jarige heelmeeester Pieter Musk en de 50-jarige schoolonderwijzer Lammert Vis, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Koffeman 88 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Annetje Buter, zoon van Albert Koffeman en Klaasje de Vries. Hij overleed op Urk, wijk 2, nr. 9. Aangifte werd gedaan door de 42-jarige blokmaker Hendrik van Veen en de 56-jarige visser Pieter Koffeman, zoon van de overledene, beiden wonende op Urk.

Klaas Koffeman en Annetje Buter woonden op Urk:

- Wijk 2, nr. 6 (1896);*
- Wijk 2, nr. 5 (1908).*

De weduwe Annetje Buter woonde op Urk:

- Wijk 1, nr. 81 (1945).*

3. **Klaasje Buter**, geboren te Schokland (Ens) op 28-12-1857, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 17-1-1858, overleden te Urk op 9-11-1859.

Klaasje, dochter van de 27-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in de buurtschap Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 58-jarige visser Peter de Groot en de 30-jarige schippersknecht Piet Mastenbroek, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 17-1-1858: "Gedoopt den 17 Januarij: Klaasje, dochter van Tijmen Buter en Jacoba Ham, E.L."

Volgens haar overlijdensakte was Klaasje Buter 2 jaar oud, geboren op Schokland, wonende op Urk, dochter van de visser Thijme Buter en Jacobje Ham. Het kind overleed op Urk, op de Middenbuurt, ongenummerd. Aangifte werd gedaan door de 37-jarige veldwachter Hendrik Smit, en de 37-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk en goede bekenden van de overledene.

4. **Theunis Buter**, geboren te Urk op 13-4-1861, gedoopt NH te Urk op 19-5-1861, overleden te Urk op 26-7-1861.

Theunis, zoon van de 31-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in de Middenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 38-jarige veldwachter Hendrik Smit en de 38-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Theunis Buter 14 weken oud, geboren en wonende op Urk, zoon van de visser Thijmen Buter en Jacobje Ham. Het kind overleed op Urk, op de Middenbuurt. Aangifte werd gedaan door de 38-jarige veldwachter Hendrik Smit, en de 38-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk en

goede bekenden van de overledene.

5. **Dirkjen Buter**, geboren te Urk op 22-8-1862, gedoopt NH te Urk op 7-9-1862, overleden te Velsen op 20-3-1938, begraven te IJmuiden op de Westerbegraafplaats op 23-3-1938, getrouwd te Urk op 14-6-1884 met **Hendrik Bakker**, zoon van Albert Bakker (visser) en Grietje Kroon, geboren te Urk op 9-3-1860, visser (1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1895, 1899, 1916), werkman (1911), los werkman (1917), overleden te Velsen op 20-4-1931, begraven te IJmuiden op de Westerbegraafplaats op 24-4-1931.

Hendrik, zoon van de 30-jarige visser Albert Bakker en Grietje Kroon, zonder beroep, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 37-jarige veldwachter Hendrik Smit en de 37-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendrik Bakker 71 jaar oud, zonder beroep, geboren op Urk en wonende te Velsen, gehuwd met Dirkjen Buter, zoon van Albert Bakker en Grietje Kroon, beiden overleden. Hij overleed in de gemeente Velsen. Aangifte werd gedaan door de 49-jarige aanspreker Jacobus Engelbertus Knol en de 35-jarige gemeentebode Auke Hendrik Jansen, beiden wonende in Velsen.

Dirkjen, dochter van de 32-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in Urk, op de Binnenbuurt. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 39-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, en de 28-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende in Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Dirkje Buter 75 jaar oud, zonder beroep, geboren op Urk en wonende in de gemeente Velsen, weduwe van Hendrik Bakker, dochter van Tijmen Buter en Jacoba Ham, beiden overleden. Ze overleed in de gemeente Velsen. Aangifte werd gedaan door de 48-jarige aanspreker Bouke Jenninga, wonende in Velsen.

Zij woonden in Urk,

- Wijk 2, nr. 86 (1885, 1886);*
- Wijk 2, nr. 212 (1888, 1890, 1892);*
- Wijk 5, nr. 86 (1895).*

Ze verhuisden op 10-12-1895 van Urk naar Velsen.

Ze woonden in Velsen:

- Kalverstraat 130, in de buurtschap de Heide (sinds 10-12-1895, 1899).*

6. **Klaasje Buter**, geboren te Urk op 17-3-1865, overleden te Urk op 27-3-1931 na een kortstondig en geduldig lijden, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 1-4-1931, getrouwd (1) te Urk op 9-4-1886 met **Klaas Wakker** bijgenaamd Klaas van Jacob Boos, zoon van Jacob Wakker (visser) en Hermiena van Eerde, geboren te Urk op 1-10-1863, visser (1886, 1887, 1889, 1891, 1893, 1896, 1898, 1901), overleden te Urk op 10-6-1901, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 13-6-1901.

Klaas Wakker, zoon van de 34-jarige visser Jacob Wakker en Hermina van Eerde, werd geboren op Urk, op de Bovenbuurt. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 29-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, en de 40-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Wakker 37 jaar oud, visser, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Klaasje Buter, zoon van de visser Jacob Wakker en Hermina van Eerde, beiden wonende op Urk. Hij overleed op Urk, in wijk 4, nr. 83a. Aangifte werd gedaan door de 72-jarige visser Jacob Wakker, vader van de overledene, en de 61-jarige visser Klaas Koffeman, behuwd broeder van de overledene, beiden wonende op Urk.

Klaasje, dochter van de 35-jarige visser Tijmen Buter en Jacobje Ham, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 42-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, en de 31-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Klaasje Buter 66 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, weduwe van Jurie Kramer, eerder weduwe van Klaas Wakker, dochter van Tijmen Buter en Jacobje Ham, beiden overleden. Aangifte werd gedaan door de 44-jarige visser Jacob Wakker, zoon van de overledene, en de 45-jarige visser Kobes Post, beiden wonende op Urk.

Volgens een onderhandse akte van transport, gedateerd 28-3-1929, heeft Klaasje Buter, weduwe van de op 12-9-1923 op Urk overleden Jurie Kramer, aan de Gereformeerde Kerk te Urk een woonhuis verkocht, groot 51 centiare, gelegen te Urk in Wijk 3, no. 23, kadastraal bekend gemeente Urk, sectie B, nummer 365, voor de som van 1800 gulden.

Klaas Wakker en Klaasje Buter woonden op Urk:

- wijk 4, nr. 21 (1886);*
- wijk 4, nr. 25 (1887, 1889, 1891);*
- wijk 4, nr. 122 (1893, 1896, 1898);*
- wijk 4, nr. 83a (1901).*

*Klaasje Buter, getrouwd (2) te Urk op 11-10-1911 met **Jurie Kramer**, zoon van Jan Kramer (visser) en Naalke de Boer, geboren te Urk op 30-4-1855, visser (1911, 1923), overleden te Urk op 12-9-1923, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 17-9-1923.*

*(Jurie getrouwd (1) te Urk op 10-9-1881 met **Trijntje van Slooten**, dochter van Lubbertje van Slooten (visser) en Willempje Hakvoort.).*

Jurie, zoon van de visser Jan Karmen en Naalke de Boer, zonder beroep, werd geboren in de Middenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door vader, bijgestaan door de 47-jarige veldwachter Andries Loosman, en de 32-jarige onderwijzer Johannes Gerssen, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Jurie Kramer 68 jaar oud, visser, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Klaasje Buter, eerder weduwnaar van Trijntje van Slooten, zoon van Jan Kramer en Naalke de Boer, beiden overleden. Hij overleed op Urk, wijk 3, nr. 23. Aangifte werd gedaan door de 61-jarige bakker Riekelt Hoefnagel en de 37-jarige visser Jacob Wakker, beiden wonende op Urk.

Jurie Kramer en Klaasje Buter woonde op Urk:

- wijk 3, nr. 23 (1923).*

De weduwe Klaasje Buter woonde op Urk:

- wijk 3, nr. 23 (1923, 1929, 1931).*

7. **Geertje Buter**, geboren te Urk op 19-11-1867, overleden te Haarlem op 9-3-1944, begraven te IJmuiden op de Westerbegraafplaats, getrouwd te Urk op 27-8-1887 met **Gerrit Kramer**, zoon van Jan Kramer (visser) en Naalke de Boer, geboren te Urk op 23-2-1865, visser (1887, 1889, 1893, 1896, 1899, 1902, 1903, 1909, 1918), arbeider (1906, 1907, 1910, 1915), los arbeider (1922, 1923, 1929, 1932), werkman (1912), zonder beroep (1891), overleden te IJmuiden (gem. Velsen) op 2-10-1932, begraven te IJmuiden op de Westerbegraafplaats op 6-10-1932.

Gerrit, zoon van de 41-jarige visser Jan Kramer en Naalke de Boer, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 42-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 31-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Gerrit Kramer 67 jaar oud, los arbeider, geboren op Urk en wonende te Velsen, gehuwd met Geertje Buter, zoon van Jan Kramer en Naalke de Boer, beiden overleden. Hij overleed in de gemeente Velsen. Aangifte werd gedaan door de 44-jarige los arbeider Jan Kramer, zoon van de overledene, en de 37-jarige gemeentebode Auke Hen drik Jansen, beiden wonende te Velsen.

Geertje, dochter van de 37-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de 45-jarige

Johannes Hendrik Habermehl, genees-, heel- en verloskundige, bijgestaan door de 54-jarige Rijksontvanger Jacob Nentjes, en de 45-jarige veldwachter Hendrik Smit, allen wonende op Urk. De vader was door beroepsbezigheden afwezig.

Volgens haar overlijdensakte was Geertje Buter 76 jaar oud, zonder beroep, geboren op Urk en wonende te Zaandam, weduwe van Gerrit Kramer, dochter van Tijmen Buter en Jacoba Ham, beiden overleden. Ze overleed in Zaandam. Aangifte werd gedaan door de 50-jarige begrafenisondernemer Johannes Fenenga, wonende te Velsen.

Ze woonden op Urk:

- Wijk 3, nr. 15 (1888, 1889, 1891, 1893).

Ze verhuisden op 13-12-1895 van Urk naar Velsen.

Ze woonden in Velsen:

- op de Heide (1896).

Ze verhuisden op 17-6-1897 van Velsen terug naar Urk.

Ze woonden op Urk:

- Wijk 5, nr. 129 (1899).

Ze verhuisden op 14-9-1900 van Urk opnieuw naar Velsen.

Zij woonden in Velsen:

- Wijk E, op de Heide (1902, 1903);

- Wijk C, Neptunusstraat 41 (1903).

- Kalverstraat 158.

8. **Teunis Buter**, geboren te Urk op 12-2-1870, overleden te Urk op 16-6-1960, [volgt VI.](#)

9. **Neeltje Buter**, geboren te Urk op 19-11-1871, overleden te Urk op 20-3-1875.

Neeltje, dochter van de 41-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 49-jarige genees-, heel- en verloskundige Johannes Hendrik Habermehl, en de 34-jarige veldwachter Willem van Eerde, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Neeltje Buter 3 jaar oud, geboren en wonende op Urk, dochter van de visser Tijmen Buter en wijlen Jacobje Ham. Ze overleed op Urk, wijk 3, nr. 15. Aangifte werd gedaan door de 40-jarige visser Pieter Buter, oom van het kind, en de 28-jarige hulponderwijzer Jacob Nentjes, bekende, beiden wonende op Urk.

Vb. **Peter Buter**, ([zoon van IV](#)), geboren te Schokland (Ens) op 4-7-1832, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 8-7-1832, visser (1862, 1865, 1867, 1870, 1887), overleden te Urk op 30-11-1904, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 5-12-1904, getrouwd te Urk op 6-9-1862 met **Geesjen van Eerde**, dochter van Cornelis van Eerde (timmerman, diaken) en Trijntje Bruins, geboren te Schokland (Zuiderbuurt) op 25-9-1835, gedoopt NG te Schokland (Ens) op 11-10-1835, overleden te Urk op 26-1-1874.

Peter, zoon van de 32-jarige arbeider Theunis Tijmens Buter en Dirkje Peters Visscher, werd geboren in Ens op Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 35-jarige arbeider Jan Peters Koridon en de 33-jarige arbeider Klaas Jans Gillot, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 8-7-1832: "Geboren den 4 Julij en gedoopt den 8 Julij 1832: Peter, zoon van Teunis Tijmens Buter en Dirkje Pieters Visscher, wonende te Ens."

Op 27-6-1859 zijn Peter, zijn moeder en het gezin van zijn broer Thijmen naar Urk verhuisd.

*In 1886 was Peter Buter, samen met zijn broer Thijmen Buter, eigenaar van de botter UK162, genaamd "Jonge Teunis", groot 15 ton.
(Van Keulen's Almanak voor de zeevisscherij voor het jaar 1887).*

Volgens zijn overlijdensakte was Peter Buter 72 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland en wonende op Urk, weduwnaar van Geesje van Eerde, zoon van Teunis Buter en Dirkje Visscher, beiden overleden. Hij overleed op Urk, wijk 4, nr. 83. Aangifte werd gedaan door de 74-jarige Tijmen Buter, zonder beroep, broer van de overledene, en de 36-jarige winkelier Pieter

Brouwer, beiden wonende op Urk.

Geesjen, dochter van de 27-jarige timmerman Kornelius van Eerde en Trijntje Willems Bruins, werd geboren op de Zuiderbuurt te Schokland. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 54-jarige winkelier Raijer Jacobs Kaale en de 31-jarige heel- en vroedmeester Hendrik Ringeling, beiden wonende op Schokland.

NG doopboek Schokland 11-10-1835: "Geb. 23 Sept, ged. 11 October 1835: Geesje, dochter van Cornelis van Eerde en Trijntje Willems Bruin, E.L. wonende op de Zuiderbuurt." Volgens de geboorteakte is ze echter geboren op 25 september!

Volgens haar overlijdensakte was Geesje van Eerde 38 jaar oud, zonder beroep, geboren op Schokland en wonende op Urk, gehuwd met de visser Pieter Buter, dochter van Kornelius van Eerde en Trijntje Willems Bruins, beiden overleden. Ze overleed op Urk, wijk 3, nr. 14. Aangifte werd gedaan door de 36-jarige veldwachter Willem van Eerde, broer van de overledene, en de 37-jarige arbeider Louwe Romkes, bekende van de overledene, beiden wonende op Urk.

Zij woonden op Urk:

- in de Achterbuurt (1862);*
- in de Middenbuurt (1865);*
- in de Binnenbuurt (1867, 1870, 1871);*
- Wijk 3, nr. 14 (1874);*
- Wijk 4, nr. 83 (1904).*

Uit dit huwelijk:

1. **Jannetje Buter**, geboren te Urk op 7-11-1862, gedoopt NH te Urk op 1-2-1863, overleden te Urk op 11-10-1935, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 16-10-1935, getrouwd te Urk op 25-6-1887 met **Jacob Woort** (Woord), bijgenaamd Jaauwk Pokkoek, zoon van Teunis Woort (visser) en Klaasje Baarssen, geboren te Urk op 10-11-1862, gedoopt NH te Urk op 15-2-1863, visser (1887, 1888, 1891, 1893, 1895, 1898, 1908, 1912, 1917), overleden te Urk op 16-3-1950, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 20-3-1950.

Jacob, zoon van de 24-jarige visser Teunis Woort en Klaasje Baarssen, zonder beroep, werd geboren in de Bovenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 40-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 29-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Jacob Woort citeerde vaak dit vers:

*"Hoeft het juist een storm te wezen die de zeeman brengt in nood?
Neen er dreigen meer gevaren ons gedurig met de dood.
Wèl hem die op al zijn wegen God tot zijnen Leidsman heeft.
Veilig kan men dan vertrouwen op Zijn macht, die trouw omgeeft".*

Volgens zijn overlijdensakte was Jacob Woort 87 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, weduwnaar van Jannetje Buter, zoon van Teunis Woort en Klaasje Baarssen. Hij overleed op Urk, wijk 5, nr. 15. Aangifte werd gedaan door de 56-jarige manufacturier Teunis Woort, zoon op Urk.

Jannetje, dochter van de 30-jarige visser Peter Buter en Geesje van Eerde, zonder beroep, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 40-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 29-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Jannetje Buter 72 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Jacob Woort, dochter van Peter Buter en Geesjen van Eerde, beiden overleden. Ze overleed op Urk, wijk 5, nr. 15. Aangifte werd gedaan door de 48-jarige visser Dirk Korf.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 2, nr. 188 (1889, 1891);*
- Wijk 4, nr. 121 (1893, 1895, 1898);*

- *Wijk 5, nr. 15 (1935).*

De weduwnaar Jacob Woort woonde op Urk:

- *Wijk 5, nr. 15 (1935, 1950).*

2. **Trijntje Buter**, geboren te Urk op 29-8-1865, gedoopt NH te Urk op 5-11-1865, overleden te Urk op 15-8-1937, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 19-8-1937, getrouwd te Urk op 10-10-1884 met **Hendrik Loosman**, zoon van Jelle Loosman (visser, lichtwachter) en Grietje Romkes, geboren te Urk op 22-10-1863, visser, lichtwachter op op de Zuidpunt van Schokland (1882-1885), overleden te Urk op 28-5-1940, begraven te Urk op het Oude kerkhof op 1-6-1940.

Hendrik, zoon van de 30-jarige visser Jelle Loosman en Grietje Romkes, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 41-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 29-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Hendrik Loosman werd op 1-7-1882 benoemd tot tweede lichtwachter op de Zuidpunt van Schokland met een jaarwedde van f. 375,--.

Op 30-6-1885 werd hij op eigen verzoek eervol ontslagen als tweede lichtwachter op Schokland.

Volgens zijn overlijdensakte was Hendrik Loosman 76 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, weduwnaar van Trijntje Buter, zoon van Jelle Loosman en Grietje Romkes, beiden overleden. Hij overleed op Urk, wijk 5, nr. 121. Aangifte werd gedaan door de 43-jarige arbeider Jelle Loosman.

Trijntje, dochter van de 33-jarige visser Pieter Buter en Geesje van Eerde, zonder beroep, werd geboren in de Middenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 42-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 32-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Trijntje Buter 71 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Hendrik Loosman, dochter van Pieter Buter en Geesje van Eerde, beiden overleden. Ze overleed op Urk, wijk 6, nr. 34. Aangifte werd gedaan door de 46-jarige visser Pieter Loosman, wonende op Urk, zoon van de overledene.

Zij woonden op Urk:

- *Wijk 4, nr. 41 (1886);*

- *Wijk 4, nr. 24 (1887);*

- *Wijk 3, nr. 15 (1890, 1891);*

- *Wijk 4, nr. 113 (1894);*

- *Wijk 4, nr. 62 (1896);*

- *Wijk 6, nr. 34 (1937).*

De weduwnaar Hendrik Loosman woonde op Urk:

- *Wijk 5, nr. 121 (1940).*

3. **Dirkje Buter**, geboren te Urk op 2-10-1867, overleden te Urk op 22-6-1900, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 26-6-1900, getrouwd te Urk op 24-12-1887 met **Klaas Mars**, zoon van Jan Iedesz. Mars (visser, timmerman) en Jacobje Klaasdr. Bakker (winkelierster), geboren te Urk op 26-10-1863, visser (1889, 1890, 1893, 1895, 1896, 1899, 1915), vissersknecht (1900), zeevisser (1918), overleden te Urk op 18-8-1931, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 21-8-1931.

Klaas Mars, zoon van de 29-jarige visser Jan Mars en Jacobje Bakker, zonder beroep, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 41-jarige onderwijzer Johannes Gerssen en de 29-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn overlijdensakte was Klaas Mars 67 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, weduwnaar van Dirkje Buter, zoon van Jan Mars en Jacobje Bakker,

beiden overleden. Hij overleed op Urk, wijk 6, nr. 40. Aangifte werd gedaan door de 43-jarige visser Jacob Kramer en de 47-jarige slager Jan Pasterkamp, beiden wonende op Urk.

Dirkje, dochter van de 35-jarige visser Peter Buter en Geesje van Eerde, zonder beroep, werd geboren in de Middenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 45-jarige genees-, heel- en verloskundige Johannes Hendrik Habermehl en de 32-jarige visser Pieter Molenaar, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Dirkje Buter 32 jaar oud, zonder beroep, gehuwd met de vissersknecht Klaas Mars, dochter van Peter Buter en wijlen Geesjen van Eerde. Ze overleed op Urk, wijk 4, nr. 87c. Aangifte werd gedaan door de 68-jarige Peter Buter, zonder beroep, wonende op Urk, vader van de overledene, en de 36-jarige vissersknecht Hendrik Loosman, behuwd broeder van de overledene, beiden wonende op Urk.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 2, nr. 126 (1889, 1890);
- Wijk 4, nr. 130 (1893, 1895, 1896, 1899);
- Wijk 4, nr. 87c (1900).

De weduwnaar Klaas Mars woonde op Urk:

- Wijk 6, nr. 16 (1900);
- Wijk 6, nr. 40 (1931).

4. **Marretje Buter**, geboren te Urk op 9-4-1870, overleden te Urk op 22-6-1870.

Marretje, dochter van de 37-jarige visser Peter Buter en Geesjen van Eerde, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 47-jarige geneesheer Johannes Hendrik Habermehl en de 32-jarige veldwachter Willem van Eerde, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Marretje Buter ruim 2 maanden oud, dochter van de 37-jarige visser Peter Buter en Geesjen van Eerde, zonder beroep. Ze overleed in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader en de 32-jarige veldwachter Willem van Eerde, wonende op Urk.

5. **Marretje Buter**, geboren te Urk op 28-10-1871, dienstbode, overleden te Urk op 19-9-1933, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 22-9-1933, getrouwd (1) te Urk op 28-6-1890 met **Paulus de Boer**, zoon van Meindert Jansz de Boer (visser, los werkman) en Jakoba Alijda Gillot, geboren te Urk op 6-10-1868, visser, verdronken in de Noordzee op 21-10-1901.

Paulus, zoon van de visser Meinderd de Boer en Jacoba Alijda Gillot, zonder beroep, werd geboren in de Achterbuurt op Urk. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 46-jarige genees-, heel- en verloskundige Johannes Hendrik Habermehl, bijgestaan door 46-jarige veldwachter Hendrik Smit en de 56-jarige arbeider Jelle Snoek, allen wonende op Urk.

Paulus de Boer werd op 31-3-1888 aangenomen tot lidmaat op Urk.

Bericht uit het Algemeen Handelsblad van 23-10-1901:

"Volgens een te Urk ontvangen telegram is de visscher Paulus de Boer gisternacht bij IJmuiden over boord geslagen en verdronken. Een weduwe met vier jeugdige kinderen blijven onverzorgd achter."

Bericht uit de Nieuwe Tilburgsche Courant van 23-10-1901:

"Van Urk meldt men:

De Noordzee heeft alweder een offer geeischt van ons eiland. Hedennacht verdronk de Urker P. de B. Een hulpbehoevende weduwe blijft achter met vier kinderen."

Bericht uit de Provinciale Overijsselsche en Zwolsche Courant van 23-10-1901:

"Urk, 22 Oct. - In den afgelopen nacht is op de Noordzee de visschersknecht Paulus

de Boer over boord gevallen en verdrongen. Hij laat een weduwe met vier kleine kinderen achter."

*Bericht uit De Gooi- en Eemlander van 30-10-1901 en vele andere kranten:
"Dringende bede om hulp.*

Urk, 28 Oct. 1901. - 't Is niet zonder een gevoel van beschroomdheid, dat wij U, weldadige landgenooten! nog durven naderen in dagen als deze, waarin zoovele blijken van liefdadigheid, zooveel geldelijke offers van U verlangd worden. Toch zijn ondergeteekenden diep doordrongen van den plicht die op hen rust, U, Edele menschenvrienden! bekend te maken in welke hulpbehoevende omstandigheden op het eiland een paar huisgezinnen verkeerden na de rampen der laatste dagen. Den 27 Aug. j.l. verging er een Urker botter met man en muis en den 21 October verdrong wederom een onzer visschers in de Noordzee. Menig huisgezin is daardoor in diepen rouw gedompeld; doch bovendien zijn er twee weduwen respectievelijk met twee en vier jeugdige kinderen, welke op eens van alle levensonderhoud verstoken en weldra aan de diepste armoede zijn prijsgegeven.

Eenige personen, met het bitter lot dezer beide weduwen en kinderen begaan, hebben zich tot een Commissie gevormd en reeds op het eiland eenige gelden verzameld, bij lange echter niet toereikend hun eenige verzachting in de toekomst te kunnen verzekeren. Daarom wagen zij het bij dezen een beroep te doen op Uwe barmhartigheid, hopende door Uwe gaven, hoe klein ook, welke zij met dankbaarheid in dit blad wenschen te verantwoorden, in staat gesteld te worden deze zwaar beproefde gezinnen voor naderend gebrek te behoeden. Zij vleien zich reeds bij voorbaat opnieuw een bewijs van Uwe edelmoedigheid betoond te zullen zien aan deze arme moeders en kinderen, die het zoo ten volle verdienen.

Namens de Commissie:

*Jhr. A.H.P.K. van Suchtelen van de Haare, Burgemeester, Voorz.,
J.J. Brouwer, Gem. geneesheer, Secr.,
E.J. Hakvoort, Penningmeester."*

Zijn lijk werd nooit teruggevonden. Toen Marretje Buter zes jaar later wilde hertrouwen werd er daarom eerst een gerechtelijke procedure gestart om officieel vast te leggen dat er "rechtsvermoeden van overlijden" van Paulus de Boer bestond. In de Nederlandsche Staatscourant van 4-11-1907 werd Paulus de Boer, mocht hij wonder boven wonder tóch nog in leven zijn, opgeroepen om zich te melden:

"Gerechtelijke aankondigingen.

*In den jare 1907, 29 October, ten verzoeke van Marretje Buter, zonder beroep, wonende te Urk, ten deze domicilie kiezende te Alkmaar, ten kantore van den procureur mr. K.A. Cohen Stuart, aan de Langestraat no. 71, alwaar domicilie heeft gekozen de procureur mr. A.A. Huizenga, wonende te Hoorn, die door mijne requirante wordt gesteld en als zoodanig voor haar zal occupeeren;
Heb ik, Gerard Simon Amoureux, deurwaarder bij de arrondissements-rechtbank te Alkmaar, wonende aldaar,*

Beteekend:

aan Paulus de Boer, laatstelijk visscher en te Urk woonachtig, doch wiens tegenwoordige woon- of verblijfplaats is onbekend, mijn exploit doende door aanplakking van een afschrift dezes en van na te melden stukken aan de hoofddeur van de vergaderplaats der arrondissements-rechtbank te Alkmaar en aan het Huis der gemeente te Urk, terwijl gelijke afschriften door mij, deurwaarder, zijn overgegeven aan den edelachtbaren heer officier van justitie bij gemelde rechtbank, sprekende ten parkette van dien ambtenaar met den edelachtbaren heer mr. J.J. Carsten, officier van justitie, die het origineel dezes met 'gezien' heeft geteekend, zullende voorts dit exploit worden geplaatst in de Nederlandsche Staatscourant en de Enkhuizer Courant, zijnde de daartoe bij na te melden beschikking aangewezen nieuwspapieren; Een request, door mijne requirante aan voormelde rechtbank ingediend 12 September 1907, met de op 18 September 1907 door die rechtbank daarop verleende beschikking;

*En heb ik, deurwaarder, exploit doende en sprekende als boven, uit kracht van voormelde beschikking, genoemde Paulus de Boer gedagvaard om op Donderdag 6 Februari 1908, des voormiddags te 11 uren, te verschijnen ter openbare burgerlijke terechtzitting der arrondissements-rechtbank te Alkmaar, gehouden wordende in het gerechtsgebouw aan den Geestersingel, aldaar, ten einde;
aangezien de eischeresse 28 Juni 1890 te Urk is gehuwd met den gedaagde;*

aangezien de gedaagde 10 October 1901 als knecht op het visschersvaartuig U.K. 69, destijds gevoerd wordende door schipper H. van den Berg, van Urk, alwaar hij toen woonachtig was, is uitgevaren om op dat vaartuig de visscherij uit te oefenen langs de Nederlandsche kust;

aangezien, terwijl dit vaartuig zich op 21 October 1901 ouder de kust van Texel bevond, het door een plotseling opgestoken storm noodig werd de zeilen te reven, waarmede genoemde Van den Berg en de gedaagde dan ook zijn aangevangen, doch de gedaagde daarbij door een misstap, als gevolg van de duisternis, achterover van boord gevallen en in de golven verdwenen is;

aangezien er sedert geen bericht is ingekomen, waaruit van het aanwezen of overlijden van den gedaagde blijkt;

aangezien er alzoo sedert bedoelde noodlottige gebeurtenis, op 's lands kust aan den gedaagde overkomen, meer dan één jaar is verlopen, en de gedaagde trouwens, bij het verlaten op 10 October 1901 van zijne woonplaats, geene volmacht tot het waarnemen zijner zaken, noch order op het beheer daarvan gesteld had;

aangezien de eischeresse, die niet verkiest de algeheele gemeenschap van goederen, waarin zij met den gedaagde gehuwd is, te laten voortduren, er mitsdien belang bij heeft dat ten zijnen aanzien rechtsvermoeden van overlijden worde uitgesproken, terwijl zij tevens een nieuw huwelijk wenscht aan te gaan en er thans termen bestaan, zoowel om dat rechtsvermoeden te doen uitspreken, als om tot het aangaan van een nieuw huwelijk toestemming te vragen;

aangezien zij verlof gevraagd en bij de beteekende beschikking bekomen heeft om den gedaagde bij openbare dagvaarding te doen oproepen.

Mitsdien ten aangewezen dage, in persoon, of door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken, bij gebreke waarvan door de eischeresse zal worden geconcludeerd, dat haar van die niet-verschijning akte verleend, en voorts verlof zal worden gegeven tot het doen uitbrengen eener tweede dergelijke dagvaarding.

Amoureat, Deurwaarder.

Gezien. De officier van justitie (w.g.) J.J. Carsten.

In debet geregistreerd te Alkmaar 29 October 1907, deel 46, folio 73 recto, vak 3; een blad, geen renvooi.

Verschuldigd voor recht een gulden twintig cent, debet f 1,20.

De ontvanger (w.g.) Dingemans. [Kosteloos.]"

Zoals verwacht kwam de vermiste Paulus de Boer niet opdagen.

In de Nederlandsche Staatscourant van 2-5-1908 verscheen opnieuw een soortgelijke oproep aan hem, waarbij aan hem gevraagd werd om zich op donderdag 6-8-1908 te melden bij de rechtbank in Alkmaar.

En natuurlijk kwam hij weer niet opdagen.

In de Nederlandsche Staatscourant van 23-9-1908 verscheen voor derde maal een soortgelijke oproep aan hem, waarbij aan hem gevraagd werd om zich op donderdag 24-12-1908 te melden bij de rechtbank in Alkmaar. Deed hij dat niet, dan kon Marretje ongehinderd hertrouwen:

"Mitsdien ten aangewezen dage, in persoon, of door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken, bij gebreke waarvan door de eischeresse zal worden geconcludeerd, dat haar van die niet-verschijning akte verleend en thans bij vonnis:

a. verklaard zal worden, dat er ten aanzien van den gedaagde sedert 21 October 1901 rechtsvermoeden van overlijden bestaat,

en b. aan eischeresse vergunning zal worden verleend tot het aangaan van een ander huwelijk, alles met veroordeeling van den gedaagde in de proceskosten."

Marretje, dochter van Peter Buter en Geesjen van Eerde, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 49-jarige genees-, heel- en verloskundige Johannes Hendrik Habermehl, bijgestaan door de 33-jarige veldwachter Willem van Eerde en de 34-jarige arbeider Louwe Romkes, allen wonende op Urk.

Maretje Buter werd op 8-4-1906 aangenomen tot lidmaat.

Volgens haar overlijdensakte was Marretje Buter 61 jaar oud, geboren en wonende op Urk, weduwe van Toon Bakker, eerder weduwe van Paulus de Boer, dochter van Peter Buter en Geesjen van Eerde, beiden overleden. Ze overleed op Urk, wijk 6, nr. 63. Aangifte werd gedaan door de 39-jarige visser Meindert de Boer, zoon van de

overledene, en de 27-jarige visser Pieter Bakker, beiden wonende op Urk.

Paulus de Boer en Marretje Buter woonden op Urk:

- Wijk 3, nr. 15 (1891);
- Wijk 6, nr. 78 (1893, 1895, 1898).

Marretje Buter getrouwd (2) te Urk op 29-11-1909 met **Toon Bakker** bijgenaamd Toon van Evert Duum, zoon van Evert Bakker (visser) en Zwaantje Ras, geboren te Urk op 11-7-1870, visser (1909), gesneuveld op de Noordzee op 8-8-1918, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 12-8-1918.

(Toon Bakker getrouwd (1) te Urk op 11-10-1895 met **Marretje Nentjes**, dochter van Pieter Nentjes en Jannetje Post.)

Toon, zoon van de visser Evert Bakker en Zwaantje Ras, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 49-jarige vroedvrouw Jannetje Hakvoort, bijgestaan door de 32-jarige veldwachter Willem van Eerde en de 32-jarige arbeider Louwe Romkes, allen wonende op Urk.

Toon Bakker is in de oorlog van 1914-1918 omgekomen. Hij was toen schipper op de IJM 274, die door een Duitse onderzeeër werd beschoten. In het Nieuwsblad van het Noorden van 9-8-1918 stond daarover:

"Schandelijk! Woensdagnamiddag ongeveer 2 uur is de botter Krommenie IJM 274, schipper Antoon Bakker, van Urk, 4 mijl Noordwest van het Haakslichtschip door een Duitse duikboot beschoten. Het vaartuig kreeg belangrijke schade. Het is gisteren te Nieuwediep binnengekomen. Het lijk van den schipper is ter onderzoek naar het marinehospitaal vervoerd."

Bericht uit De Amstelbode van 9-8-1918:

"IJmuider botter beschoten.

Woensdagmiddag omstreeks 2 uur was de IJmuider botter 274, Krommenie I, aan boord waarvan schipper T. Bakker van Urk als zetschipper zeilde, omstreeks 4 mijlen ten Noordwesten van het vuurschip de Haaks aan het visschen. Het was etenstijd, en de schipper zou juist met zijn neef aan tafel gaan, toen zij op het dek een schot hoorden. Nauwelijks boven gekomen, viel al weer een schot, en, terwijl men rondzag waar deze schoten vandaan kwamen, ontdekte men een grooten onderzeeër met de Duitse vlag.

Aanstands wierp de schipper de zeilen neer en maakte het tuig los, dat met een boei te water werd geworpen. Men hoopte door den stroom van het getij nu uit de buurt van den onderzeeër te komen, doch toen deze dit bemerkte, begon hij nog veel harder te schieten. Verscheidene kogels doorboorden het zeil en den romp en wierpen groote golven water aan boord van het scheepje.

Plotseting viel de schipper neer, doodelijk In de zij getroffen door een granaatscherf. Vóór zijn neef eigenlijk goed wist wat er gebeurd was, was hij al overleden. De botter werd door een stoomboot naar de haven van Nieuwediep gesleept en de autoriteiten gevvaarschuwd. Het lijk van den verslagen schipper werd naar het hospitaal vervoerd ter onderzoek. Stukken van granaten zijn aan boord van het vaartuig gevonden."

Bericht uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 12-8-1918:

"De beschoten vischbotter.

Omtrent het beschieten door een duikboot van den Umuider botter 274 "Krommenie I", schipper T. Bakker, uit Urk, deelt men uit Nieuwediep aan de Telegraaf nog de volgende bijzonderheden mede:

"Mijnheer, wij zijn er ziek van, het is vreeselijk wat wij de twee laatste dagen hebben doorgemaakt", zoo zeide mij een der knechts van de IJM 274, toen ik hem omtrent het ongeval eenige nadere bijzonderheden kwam vragen. Zichtbaar onder den indruk deed hij mij het volgende verhaal:

"Het is mijn oom, mijnheer, de schipper, dien zij nu doodgeschoten hebben en hij was van onzen oudsten knecht de broer, u begrijpt dus, hoe vreeselijk het voor ons beiden is. Hij laat een vrouw met drie jonge kinderen achter. Wij waren Woensdagmiddag 2 uur ongeveer 4 mijl bezuiden het vuurschip 'Haaks' aan het visschen. Het was heel mooi weer, zoodat wij met ons drieën naar beneden waren gegaan om te eten. Plotseling hoorden wij schieten, wij snelden naar boven en zagen tot onzen grooten

schrik een Duitse onderzeeboot, die dicht in onze nabijheid lag te vuren. De kogels floten links en rechts om onze ooren. Ze schoten ons kluiverzeil naar beneden, terwijl er voor in den boeg een gat geschoten werd, waardoor wij lek waren. Plotseling viel de schipper, hij was bijna onmiddellijk dood. De duikboot ging, niettegenstaande wij hem uit alle macht toeschreeuwden dat wij eenvoudige schippers waren en niets kwaads in den zin hadden, door met schieten. Uit alle macht riep ik hem toe: is het nu nóg niet genoeg, onze schipper ligt dood op dek. Of zij ons begrepen hebben weet ik niet, maar wel dat zij direct wegstoomden, ons met onzen doode en een lek schip hulpeloos achterlatende. Steeds pompende is het ons gelukt de haven van Nieuwediep te bereiken. Het lijk van den schipper is gebracht naar het Marine-hospitaal, en ons is op het Wachtschip door een commissie van officieren een verhoor afgenomen."

Evert Bakker, de vader van de gesneuvelde Toon Bakker, redde vele jaren eerder met gevaar voor eigen leven 12 Duitse schipbreukelingen tijdens een hevige storm. Triest was het des te meer dat zijn zoon op zee door Duitsers doodgeschoten werd. In Het Nieuwsblad van het Noorden van 22-8-1918 en vele andere kranten stond daarover het volgende artikel:

"Men leest in 'De Visscherij Courant' de volgende 'historie zonder commentaren': 't Was in December 1873, toen een vreeselijke storm woedde op de reede van Norderney, en in dien donkeren nacht een Hamburger stoomboot strandde. 's Morgens vroeg gingen reddingsbooten zee in, maar ze werden telkens teruggeslagen. De reddingspogingen moesten worden gestaakt en de arme schipbreukelingen - 12 in getal - wachtten tevergeefs op hulp. Maar de vischkooper Oterendorp kende den Urker zeeheld!

"Evert Bakker", zei hij, "gij zijt nog de eenige die helpen durft!"

En de aangesprokene ging, onder voorwaarde dat de vischkooper mee zou gaan, om te kunnen getuigen dat als de redding niet gelukte, toch alle krachten waren ingespannen.

Pas in zee komende, kwam er al een geweldige golf. De vischkooper werd rechts en links over het schip geworpen.

"Wat haal je nu uit?" zei Bakker lachend.

"Och, laten we maar weer teruggaan, wij vergaan", antwoordde Oterendorp.

"Wat" zei onze Urker visscher, "teruggaan? Dat nooit! Eerst moeten de arme stumpers gered worden."

En de vischkooper moest mee. Zijn smeeken baatte niets.

Eindelijk kwamen ze bij het wrak aan. De lijn werd opgegooid, maar de handen der schipbreukelingen waren reeds te verstijfd om de lijn te kunnen grijpen. Wat nu gedaan? Onze Urker visscher wist raad. Hij betoonde zich een held. Het groote gevaar trotseerende sprong hij op het wrak en wist hij de schipbreukelingen één voor één in zijn krachtige armen te nemen en in zijn schip te dragen! Zoo stond onze Urker zeeheld daar, trouw op zijn post toen het schip reeds half gezonken was. Alle schipbreukelingen werden gered, tot zelfs de scheepshond toe. Toen werd de Hollandsche vlag geheschen, en spoedig kwam de Urker visschersschuit met zijn kostbaren last behouden in de Duitse haven aan.

Geen wonder, dat onze moedige visscher gehuldigd werd. Een prachtige Duitse reddingspenning werd hem toegezonden, en van den Prins van Oranje ontving hij een zilveren tabaksdoos, welke de oude nog steeds gebruikt en waar hij niet ten onrechte grootsch op is! De dankbaarheid der Duitschers vooral was groot voor Evert Bakker in die dagen, en in menige Duitse krant werd de Urker zeeheld, de Hollandsche redder der Duitse schipbreukelingen, de onverschrokken Nederlandsche visscher gehuldigd!

Dit eenvoudige verhaal is voor een deel ontleend aan een oud nummer van 'De Amsterdammer' (Juni 1914), waarin een en ander nog eens werd opgehaald bij gelegenheid van Evert Bakkers gouden bruiloft.

Onze lezers weten wat er op 7 Augustus 1918 gebeurd is: hoe een Duitse duikboot de kleine vischschuit 'Krommenie I', een notedopje met drie man bemanning, in de Noordzee bij Doggersbank met granaten beschoot, en hoe de schipper op dat hulkje door den Duitser werd doodgeschoten. De Duitse duikboot verdween na die heldendaad. Die vermoorde schipper was: T. Bakker van Urk, de zoon van Evert, den door de Duitschers zoo geëerden zeeheld van 1873....

-

Op het eiland Urk, Augustus 1918.

Daar staat nu de vader van den vermoorden schipper der 'Krommenie I', de 82-jarige

*Evert Bakker, de held van Norderney, en staart met droeven blik naar de wijde zee. In zijn grijzen ouderdom treurt hij over zijn zoon, dien de Duitsehers koelbloedig hebben doodgeschoten met hun kanonvuur.... En hij denkt aan hun dankbaarheid, aan de eerepenning die ze hem schonken omdat hij, Evert, 40 jaar geleden, bij Norderney de redder was van hun schipbreukelingen.
Zóó deed ik hun - zóó behandelen ze mij. Ik redde op zee hun schipbreukelingen met levensgevaar - zij doodden lafhartig mijn zoon."*

Volgens zijn in Den Helder opgemaakte overrijdensakte was Toon Bakker 48 jaar oud, zeevisser, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Marretje Buter, weduwnaar van Marretje Nentjes, zoon van de zonder beroep op Urk wonende Evert Bakker en wijlen Zwaantje Ras. Hij is "overleden bevonden" op 8-8-1918, om 2 uur 's middags, in de Buitenhaven 9 te Den Helder. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige zeevisser Dubbele Bakker, wonende op Urk, en de 26-jarige dienaar van politie Klaas Horsman, wonende in den Helder.

*De weduwe Maretje Buter woonde op Urk:
- Wijk 6, nr. 63 (1933).*

Generatie VI

- VI. **Teunis Buter**, ([zoon van Va](#)), geboren te Urk op 12-2-1870, visser (1893, 1896, 1897, 1900, 1903, 1905, 1911, 1924, 1927), overleden te Urk op 16-6-1960, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 20-6-1960, getrouwd te Urk op 11-2-1893 met **Harmtje Kramer**, dochter van Willem Kramer (visser) en Jannetje Visser, geboren te Urk op 23-3-1873, overleden te Urk op 21-10-1943, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 25-10-1943.

Teunis, zoon van de 39-jarige visser Tijmen Buter en Jacoba Ham, zonder beroep, werd geboren in de Binnenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 36-jarige onderwijzer Klaas Koffeman, en de 32-jarige veldwachter Willem van Eerde, beiden wonende op Urk.

Bericht uit de Oprechte Urker van 13-8-1938:

"Zwaar weer.

Nog afgezien van een onrustige nacht, heeft het onweer dat Maandagnacht woedde en vergezeld ging van een wolkbreukje, bij velen groot ongerief gebracht. Goten raakten verstopt en het water stroomde naar binnen. Rioolputten werden fonteinen en in de Brouwerstraat vormde zich een breede modderrivier. Bij Teunis Buter stroomde de modder in de kamer. De put zat verstopt en toen de waterpersing toenam barstte deze open en borrelde de dikke massa naar binnen. Op het hulpgeroep toegeschoten burens moesten uren scheppen om de vuile massa weer naar buiten te werken. Persoonlijke ongevallen kwamen niet voor. Toen de bui even afzakte hield de heer Burgemeester een inspectietocht, maar hij behoefde het gemeentepersoneel niet uit te zenden voor hulpverlening. Het liep dus, als gewoonlijk, nog goed af."

Nog een bericht uit de Oprechte Urker van 13-8-1938:

"Zwaar onweer.

Vrijdagavond ontlastte zich een zwaar onweer boven het eiland. Het overtrof in hevigheid de vorige buien. Het liep echter goed af. Alleen bij T. Buter stroomde het water opnieuw naar binnen. De helpers konden het nu echter zonder laarzen af. Ook bij H. Schenk kon men in de kamer pootje baden."

Volgens zijn overlijdensakte was Teunis Buter 90 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, gehuwd geweest met Harmtje Kramer, zoon van Tijmen Buter en Jacoba Ham. Aangifte werd gedaan door de 49-jarige grondboorder Hendrik Buter, wonende op Urk.

Harmtje, dochter van de 25-jarige visser Willem Kramer en Jannetje Visser, werd geboren in de Bovenbuurt op Urk. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 35-jarige veldwachter Willem van Eerde en de 35-jarige arbeider Louwe Romkes, beiden wonende op Urk.

Volgens haar overlijdensakte was Harmtje Kramer 70 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Teunis Buter, dochter van Willem Kramer en Jannetje Visser, beiden overleden. Ze overleed op Urk, wijk 5, nr. 11. Aangifte werd gedaan door de 43-jarige hotelhouder Willem Buter, wonende op Urk.

Volgens haar grafsteen zou ze geboren zijn op 16-3-1873, maar volgens haar geboorteakte is ze geboren op 23-3-1873.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 5, nr. 97 (1893, 1896).

Ze verhuisden op 10-8-1896 van Urk naar Velsen.

Ze woonden in Velsen:

- Wijk E, nr. 88 (sinds 10-8-1896).

Ze verhuisden op 17-6-1897 van Velsen naar Urk.

Ze woonden op Urk:

- Wijk 3, nr. 20 (1897);

- Wijk 6, nr. 25 (1900);

- Wijk 4, nr. 2 (1903);

- Wijk 4, nr. 57b (1905);

- Wijk 5, nr. 10 (1911);

- Wijk 5, nr. 11 (1943).

De weduwnaar *Teunis Buter* woonde op Urk:

- Wijk 5, nr. 11 (1947).

Uit dit huwelijk:

1. **Tijmen Buter**, geboren te Urk op 9-6-1893, begraven te Urk op 9-12-1958, [volgt VIIa](#).
2. **Jannetje Buter**, geboren te Urk op 20-2-1896, dienstbode (1911-1916), overleden op 28-12-1962, begraven te Santpoort-Noord op begraafplaats De Biezen, getrouwd te Urk op 29-1-1927 met **Klaas de Boer**, zoon van Andries de Boer (visser, ouderling te IJmuiden) en Geertje de Vries, geboren te Urk op 22-4-1890, schippersknecht (1913), dekknecht (1914, 1927), arbeider (1927), overleden op 7-1-1961, begraven te Santpoort-Noord op begraafplaats De Biezen.

(Klaas de Boer getrouwd (1) te Velsen op 27-11-1913 met **Marijte Cornelisdr. Weerstand**, dochter van Cornelis Pietersz Weerstand (visser) en Willempje Hakvoort.)

Klaas, zoon van de visser Andries de Boer en Geertje de Vries, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 1, nr. 84. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was zelf aangifte te doen, werd dat gedaan door de 69-jarige vroedvrouw Jannetje Hakvoort, bijgestaan door de 38-jarige visser Leendert Hakvoort en de 54-jarige visser Hessel Wakker, allen wonende op Urk.

Jannetje, dochter van de visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 5, nr. 97. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 74-jarige vroedvrouw Jannetje Hakvoort, bijgestaan door de 65-jarige visser Tijmen Buter en de 62-jarige visser Jan Post, beiden wonende op Urk.

De 15-jarige Jannetje Buter verhuisde, samen met haar 13-jarige zusje Jacoba, op 30-10-1911 van Urk naar Andijk.

Ze woonde als dienstbode in Andijk:

- Huis no. 220 (sinds 30-10-1911).

Ze verhuisde op 29-6-1916 van Andijk naar Enkhuizen.

Ze verhuisde in augustus 1917 van Andijk naar Egmond aan Zee.

Ze verhuisde op 8-11-1917 van Egmond aan Zee naar Urk.

Klaas de Boer woonde in Velsen (1927).

3. **Jacoba Buter**, geboren te Urk op 8-11-1897, dienstbode (1911-1914), overleden op 3-2-1975, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 6-2-1975, getrouwd te Urk op 5-5-1923 met **Luut de Boer**, zoon van Gerrit Abbetjes Meindertsz. de Boer (visser) en Femmetje Harmensdr. Bakker, geboren te Urk op 16-2-1897, varensgezel, visser, overleden te Emmeloord (NO-polder) op 25-4-1979, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 27-4-1979.

Luut, zoon van de 43-jarige visser Gerrit de Boer en Femmetje Bakker, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 5, nr. 62. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 28-jarige visser Meindert de Boer en de 27-jarige visser Kobue de Boer, beiden wonende op Urk.

Jacoba, dochter van de 27-jarige visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 3, nr. 20. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 67-jarige visser Tijmen Buter en de 50-jarige visser Willem Kramer, beiden wonende op Urk.

De 13-jarige Jacoba Buter verhuisde, samen met haar 15-jarige zusje Jacoba, op 30-10-1911 van Urk naar Andijk.

Ze woonde als dienstbode in Andijk:

- Huis no. 174a (sinds 30-10-1911).

Ze verhuisde op 8-8-1914 van Andijk naar Enkhuizen.

Zij woonden in Urk:

- *Wijk 4, nr. 92 (1925);*

- *Wijk 5, nr. 10 (1926);*

- *Wijk 4, nr. 80 (1928, 1929, 1931, 1935, 1937, 1947).*

4. **Willem Buter**, geboren te Urk op 5-8-1900, overleden te Urk op 19-8-1957, [volgt VIIb.](#)

5. **Klaasje Buter**, geboren te Urk op 18-1-1903, dienstbode, overleden op 16-2-1950, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 20-2-1950, getrouwd te Den Helder op 16-10-1924 met haar achterneef **Jan Gerritsz. Kwast**, zoon van Gerrit Kwast en Aaltje Gerssen, geboren te Den Helder op 6-5-1902, zeevisser (1924), sluiswachter, overleden te Urk op 26-1-1967, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 30-1-1967.

(Jan Gerritsz. Kwast getrouwd (2) te Urk op 29-2-1952 met **Jeltje Cornelisdr. Kramer**, dochter van Cornelis Lubbertsz Kramer (visser) en Lummetje Jan Nentjesdr. Ras.).

Jan, zoon van de visser Gerrit Kwast en Aaltje Gersen, werd geboren in de Vischstraat 31 te Den Helder. Bij afwezigheid van de vader werd aangifte gedaan door de 42-jarige vroedvrouw Neeltje Kiske, bijgestaan door de 54-jarige gemeentebode Reijer Ran en de 47-jarige gemeentebode Willem Carell, allen wonende in Den Helder.

Klaasje, dochter van de 32-jarige vissersknecht Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 4, nr. 2. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 55-jarige vissersknecht Willem Kramer en de 39-jarige vissersknecht Jan Kramer, beiden wonende op Urk.

6. **Jan Buter**, geboren te Urk op 7-10-1905, overleden op 29-6-1982, [volgt VIIc.](#)

7. **Hendrik Buter**, geboren te Urk op 11-3-1911, overleden te Urk op 6-11-1966, [volgt VIId.](#)

Generatie VII

VIIa. **Tijmen Buter**, ([zoon van VI](#)), geboren te Urk op 9-6-1893, dekknecht (1916), visser (1917), kruidenier (1935, 1938), winkelier, overleden in de Noordoostpolder op 9-12-1958, begraven te Urk op het Oude Kerkhof, later overgebracht naar de begraafplaats Holkenkamp, getrouwd te Velsen op 28-9-1916 met **Pieterkje Pasterkamp**, dochter van Andries Pasterkamp (visser) en Eltje Romkes, geboren te Urk op 1-4-1891, overleden te Urk op 19-11-1973, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 23-11-1973.

Tijmen, zoon van de 23-jarige visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 5, nr. 97. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 63-jarige visser Tijmen Buter en de 29-jarige visser Klaas Wakker, beiden wonende op Urk.

Tijmen Buter had op Urk een kruidenierswinkel. In de week van 9 tot 16 maart 1935 adverteerde hij met grauwe erwten, groene erwten, bruine bonen, spliterwten, capucijners, Java rijst, schijfjes appelen, fijne snijkaas, bessensap, sago, Palmolive zeep, Drie Paardjes lucifers, Van Melles theebeschuit, soda, azijn, ijswafels, advocaatkoekjes, bakolie, vermicelli, stijfjel en suiker. (Oprechte Urker Courant van 9-3-1935)

Hij verkocht ook steeds meer zaken voor de inrichting van woningen. In de Oprechte Urker Courant van 2-3-1935 plaatste hij de volgende advertentie:

“Vraag: Waarom kan men door bij Buter te koopen geld verdienen?

Antwoord: Wat Buter U biedt, kunnen anderen niet!

Vloermatten, Deurmatten, Loopers, Vloer- en Tafelzeil, alles nieuwste patronen. Emaillie garnituren in de nieuwste kleuren. Meubelen in moderne uitvoering. In Glas, Porselein, Aardewerk en Luxe Artikelen een geweldige sorteering. Klompen in alle uitvoeringen.

De prijzen zijn zoo scherp gesteld, dat het onverantwoordelijk zou zijn om iets te koopen zonder eerst bij Buter te hebben geïnformeerd.

Kom eens kijken bij T. Buter.”

Bericht uit de Oprechte Urker van 7-3-1936:

“Belangrijke uitbreiding.

De heer T. Buter heeft tegenover zijn Warenhuis een speciale meubelzaak laten plaatsen. Het is werkelijk de moeite waard hier eens een kijkje te nemen. Hoewel op het gebied van meubels al veel te zien is op ons eiland, is deze zaak toch wel iets bizonders. Dat gedeelte van de onderbuurt is er zeer door opgeknapt, want ook uiterlijk is het een fraai gezicht. De heer Buter verzekerde ons dat, al wordt Urk dit jaar door de inpoldering nog eens zo groot, hij alle woningen compleet kan meubileeren. Dat wil dus heel wat zeggen. Het is een verblijdend teeken dat de middenstand niet bij de pakken neer gaat zitten, maar weet aan te pakken.”

Advertentie uit de Oprechte Urker Courant van 9-5-1936:

“Het Meubelmagazijn.

Tijdens de schoonmaak kunt U vaststellen wat nodig vernieuwd moet worden....

Daarvoor zijn, sinds Buter zijn Warenhuis opende, geen groote bedragen nodig!!!

Kom maar eens kijken, U vindt bij ons: alle soorten meubels, groot of klein, een compleet kamer- of slaapkamerameublement. De nieuwste kinder- en wandelwagens!

Ruim gesorteerd in karpetten, suitekleeden, kleine kleedjes, pluce looper, cocoslooper, in tafelmatten hebben we meer dan honderd soorten, in tafelzeiltjes meer dan 60 dessins, vanaf f 1,25.

Onze voorraad Luxe artikelen is buitengewoon groot. Nergens heeft u een meer uitgebreide keuze dan bij ons!!! En de prijzen zijn aangepast aan de tijd, terwijl de betalingsvoorwaarden gemakkelijk zijn!

Beleefd aanbevelend, T. Buter.”

Bericht uit de Oprechte Urker van 12-3-1938:

“Vastgezogen.

De kruidenier Buter zou dezer dagen zijn klanten aan de kop van de dijk bezoeken en zoo mogelijk zijn klantenkring uitbreiden. Argeloos stapte hij voort, en had er geen erg in dat waar het werk van de firma Blankevoort begint, de kruin der dijk bedekt is met teelaarde. Hij zonk plotseling weg en stond tot aan de knieën geworteld in de zuigende massa. Wanhopige pogingen werden door hem ondernomen en zijn hoofd draaide als dat van een verkeersagent. Gelukkig zag Boot het ongeval en toog ter redding. Buter wist zich echter los te rukken en zeeg op de vaste kant neer. Toen hij weer tot zichzelf gekomen was zagen zijn verbijsterde oogen zijn

gevreesde concurrent J. Post, met wapperende haren langs de voet der dijk voortstuiven in de richting der volkskeeten. . . . "Ook dat nog", zuchtte Buter."

Bericht uit de Oprechte Urker van 30-12-1938:

"Ongelukkig gevallen.

De winkelier T. Buter, die zich aan de wal groote bekendheid heeft verworven door zijn aandeel in de film over Urk, had het ongeluk in de kelder te vallen. Kreunend van pijn werd het slachtoffer opgenomen. De ontboden geneesheer constateerde verschillende verwondingen, waaronder een gebroken rib. Buter heeft nu een gedwongen vacantie."

Over die film stond het volgende artikel in De Tijd van 17-12-1938:

"De laatste dagen van een eiland.

Smalfilm van de Christelijke Filmcentrale.

Sinds de oprichting van de Christelijke Filmcentrale hebben we weinig vernomen van haar werkzaamheden, en het zag er, zoo leek het ons, naar uit dat zij in stilte verdwijnen zou, voor zij goed en wel het leven had aanschouwd.

Deze vrees blijkt thans zonder grond te zijn geweest. Voor deze stilte om de Christelijke Filmcentrale is een andere oorzaak aan te wijzen dan gebrek aan levensvatbaarheid. Zij heeft n.l. zoodanige tegenwerking van den Bioscoopbond ondervonden, dat het onmogelijk is gebleken de filmvertooningen te organiseeren, die de leiding noodig vond om de leden met de goede film te doen kennismaken. Vandaar het besluit zelf films te gaan maken, een besluit dat met de film 'De laatste dagen van een eiland' zijn eerste resultaat heeft afgeworpen.

Dit resultaat is zeer bevredigend, wanneer men in aanmerking wil nemen, dat we hier met een begin te doen hebben. Weliswaar hebben de heeren C. Niestadt als productie-leider en Ernst Winar als regisseur hun film niet overal boven het amateurisme kunnen uitheffen, zij hebben nochtans een zeer sympathieke en goeddeels geslaagde poging ondernomen om het drama, dat de ondergang van het eiland Urk in wezen is, in een film te verbeelden. Zij hadden tot hun beschikking de zee, de visscherij, de Urkers en hun eiland, en de demping der Zuiderzee. Enkele beroepsspelers werden gekozen voor de voornaamste rollen, maar overigens heeft het eiland zelf en zijn bevolking prachtig materiaal opgeleverd, dat levendig aan de handeling deelneemt, en het is de verdienste van de makers dat zij uit documentaire elementen en de dramatische handeling een film hebben opgebouwd, die het einde van Urk treffend voor oogen stelt.

Het scenario, dat een goed doorwerkte intrigue bevat, komt in het kort op het volgende neer. Riekelt Post is een jonge Urker visscher en Mar Meun is een aardig Urkerinnetje. Hij zwalkt op zee en zij woont op het eiland. Ze is angstig als de storm raast en vroolijk als haar Riekelt behouden thuisvaart. Zij leiden het leven dat eeuwen lang de Urkers geleid hebben, een leven van gevaar en avontuur voor de visschers, van onrust en van eenzaamheid voor de vrouwen; een leven waarbij een goede visscherij wordt afgewisseld door armoe en ontbering. Een leven dat zij vroolijk dragen, want een krachtig geloof heeft de Urkers in tegenspoed geduldig en in voorspoed dankbaar gemaakt.

Maar in de dagen waarin Riekelt en Mar met elkaar verkeerden, wordt de gewone gang van het leven der Urkers bedreigd. De dijk wordt gelegd van Wieringen naar Zurich. De zee wordt afgesloten. Dat is voor de Urkers een hard gelag, want nu komen haring en ansjovis niet meer in de Zuiderzee, en de vangst op haring en ansjovis is de beste visscherij. Voor Riekelt en Mar beteekent het: geen uitzicht meer op trouwen.

Evenwel, voor de haring blijkt de paling in de plaats te zijn gekomen en in plaats van ansjovis is er veel meer bot dan vroeger. Het gaat ongedacht goed met de vischvangst, de spaarpot van Riekelt en Mar raakt goed gevuld. Zij trouwen.

Dan komen de tegenslagen, niet door God maar door de menschen hun aangedaan. Er is visch genoeg in het IJselmeer, maar de Urkers, althans het grootste deel der Urker vloot, mag daar niet op visschen. Zij worden naar de Noordzee verwezen, waar slechts schrale vangsten zijn te maken. Het wekt verbittering op Urk. Hun zee, hun eigen zee, waar zij midden in wonen, en waar hun vaderen altijd in hebben gevischt, zou voor hen verboden zijn!

Zij protesteerden tegen de voorschriften der regeering; als hun protest onverhoord blijft, overtreden zij ze. Ze visschen ondanks het verbod. De botter van Post (Riekelt is bij zijn vader aan boord) vischt ook. Maar het bootje van de Visscherij-Inspectie ligt op de loer. Het jaagt op de Urker vloot. Éénmaal ontsnapt de botter van Post aan den sterken arm, zij het dan op het nippertje en met verlies van het kuilnet. Een volgenden keer overvalt de politieboot den botter. Riekelt wil tegenstand bieden. Hij heeft een scherpe haak reeds in zijn vuist om er op in te slaan. Maar gewapende veldwachters omringen hem, en zijn vader verbiedt hem geweld te gebruiken.

Er breekt een trieste tijd aan voor Urk. De zee is hun ontnomen, en het land, dat een nieuwe toekomst voor het eiland openen zou, komt er niet voor in de plaats. Want de Zuiderzeewerken zijn na het gereedkomen van den Afsluitdijk stilgelegd. Met de werkzaamheden aan den Noordoostpolder, op welken sommige Urkers groote verwachtingen hebben gebouwd, wordt niet

begonnen. Armoede en werkloosheid heerschen op het eiland. Riekelt wordt verbitterd. Hij is te trotsch om werkloozensteun te vragen. Zijn jong gezin lijdt bittere armoede. Tot ook hij, door ellende gedwongen, aan het loket om steunuitkeering moet aankloppen. Van een schamelen steunpenning moet het gezin leven. De ellende van Urk wordt gedurig graauer. In die ellende komt eindelijk, als een boodschap van verlossing, de tijding dat de werken aan den Noordoostpolder zullen beginnen. Men wil het aanvankelijk niet gelooven, maar het blijkt waar. Dan gaan op Urk de vlaggen uit. Riekelt krijgt werk. Hij wordt bakschipper bij de Zuiderzeewerken. Er breekt een tijd van vertier en welvaart aan op Urk. De haven ligt vol groote schepen, de dijken groeien. Urk is weldra geen eiland meer. Deze veranderingen, door het jonge volk met gejuich begroet, zijn voor oude Urkers zwaar om te verwerken. Meun, Riekelt's schoonvader is de verpersoonlijking van den kommer, die veel Urkers vervult omdat Urk niet langer Urk zal zijn, niet langer een eiland van Calvinisten, waar Gods gebod de hoogste wet voor allen is, en de Zondag als Gods dag geheiligd wordt. Meun klaagt over den afval, die zichtbaar wordt hierin, dat de Urkers hun Geuzendracht afleggen en de Urkerinnen niet langer de kraplap en het hulletje dragen. En tevergeefs tracht de dominee hem op te beuren door te zeggen, dat het in de kleeren en in de afzondering niet zit, maar dat Urk integendeel door de aanraking met het wereldleven gezuiverd en gelouterd worden zal. Meun wil daar niet van hooren. Wanneer hij op zijn ziekbed het geruisch hoort der gemalen die den polder leegpompen - hier grijpt het verhaal reeds op de geschiedenis vooruit - dan is het hem of met dat water uit den polder het leven van Urk wegvloeit. Pas tegen dat hij sterven gaat, raakt hij uit zijn bekommring weg en vindt hij vrede voor zijn ziel. Op den dag van zijn begrafenis valt de polder droog. Het is - zegt de dominee bij de nabetrachting - of met Meun Urk begraven is. Na de inpoldering gaat het een deel der Urkers goed. Tijmen Buter (Riekelt's zwager) de winkelier, verkoopt veel meer aan de boeren dan vroeger aan de visschers. Hij vestigt zich in het tuindorp, dat naast het Oude Urk verrezen is. Met Riekelt gaat het ook goed. Hij heeft door de hulp van 'n goed vriend 'n grooten Noordzeekotter gekregen, en daar is hij nu schipper op. Hij vischt op de Noordzee en keert om de acht dagen voor den Zondag naar Urk terug. Hij had wel willen verhuizen, maar zijn vrouw wilde dat niet. Die was te veel aan Urk gehecht. Evenwel, Urk verandert al te zeer. Een visschersvrouw wordt vreemd op het nieuwe Urk. Dat ervaart Mar heel sterk, wanneer zij op een visite is bij Tijmen Buter en zijn vrouw, nu meneer en mevrouw Buter. Dan besluiten zij te verhuizen naar IJmuiden. De film eindigt op het oogenblik, dat de kotter van Riekelt met het heele gezin aan boord Urk verlaat. Het nieuwe land is goed, maar Riekelt heeft de zee gekozen....

Men zal toegeven, dat dit onderwerp lang niet onverdienstelijk is, en het is verheugend te mogen constateeren, dat men met goed begrip getracht heeft aan de eischen van het filmvak te voldoen. Moge dit niet overal met succes bekroond zijn, doorgaans is men geslaagd, en een enkele maal wordt men zelfs getroffen door een zeer goed stuk film, dat van inzicht en goeden smaak getuigt. In ieder geval mag men de Christelijke Filmcentrale complimenteeren met een film, die blijkens de voorstelling in het Koloniaal Instituut Vrijdagavond ook bij de leden ten zeerste in den smaak is gevallen."

Volgens zijn overlijdensakte was Tijmen Buter 65 jaar oud, zonder beroep, geboren en wonende op Urk, zoon van Teunis B.Uter, zonder beroep, wonende te Urk, en van wijlen Harmtje Kramer, gehuwd met Pietertje Pasterkamp. Hij overleed in het openbaar lichaam "de Noordoostelijke Polder". Aangifte werd gedaan door de 49-jarige aannemer Hendrik Kramer, wonende te Urk.

Pietertje, dochter van de visser Andries Pasterkamp en Eltje Romes, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 2, nr. 191a. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 70-jarige vroedvrouw Jannetje Hakvoort, bijgestaan door de 57-jarige visser Jan Post en de 29-jarige veldwachter Sipke Brons, allen wonende op Urk.

Zij woonden op Urk:
- Wijk 6, nr. 84a (1917).

Uit dit huwelijk:

1. **Harmtje Buter**, geboren te Urk op 21-7-1917, overleden te Emmeloord (NO-polder) op 23-6-1995, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 28-6-1995, getrouwd te Urk op 17-9-1942 met **Hendrik Kramer**, zoon van Lubbertje Kramer (visser) en Marretje Loosman (winkelierster), geboren te Urk op 10-12-1909, timmerman (1942), aannemer, overleden te Groningen op 11-1-1975, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 15-1-1975.

Hendrik, zoon van de visser Lubbertje Kramer en Marretje Loosman, werd geboren op Urk, wijk 5, nr. 84. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de arts Theodoor Michiel Gerhardus Smits, bijgestaan door de 42-jarige veldwachter Cornelis Jongkees en de 46-jarige hoofdonderwijzer Ritske Jansma, allen wonende op Urk.

Harmtje, dochter van de visser Tijmen Buter en Pietertje Pasterkamp, werd geboren op Urk, wijk 6, nr. 84a. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 47-jarige vroedvrouw Anneken van der Mooren, bijgestaan door de 46-jarige gemeenteambtenaar Frederik Hoefnagen en de 72-jarige Jacob Timmerman, allen wonende op Urk.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 8, nr. 26 (1943, 1947, 1952, 1956);

- Wijk 8, nr. 74.

- VIIb. **Willem Buter**, ([zoon van VI](#)), geboren te Urk op 5-8-1900, caféhouder, hotelhouder (1943, 1957), fabrieksarbeider, overleden te Urk op 19-8-1957, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 24-8-1957, getrouwd te Urk op 11-8-1923 met **Jacobje (Jauwkien) Visser**, dochter van Meindert Riekeltsz Visser (visser) en Marijtje Klaasdr. Ras, geboren te Urk op 8-4-1903, dienstbode, overleden te Emmeloord (NO-polder) op 1-7-1979, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 3-7-1979.

Willem, zoon van de 30-jarige visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 6, nr. 25. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 53-jarige visser Willem Kramer en de 37-jarige vissersknecht Jan Kramer, beiden wonende op Urk.

Volgens zijn grafsteen is hij geboren op 8-8-1900, maar volgens zijn geboorteakte op 5-8-1900.

Bericht uit de Urker Courant van 15-6-1912:

"Willem Buter, derde man bij W.C. Kramer, U.K. 208, duikelde bij het overstappen in de vlet, kopje onder. De beide Kramers, Teunis zoon van Albert Asma Kramer, en Hendrik Jan (van Loo) Kramer, aan boord der naastliggende bolle U.K. 181, haalden hem er spoedig aan de beenen uit."

Willem Buter was hotelhouder in het Hotel Willem Barentz op Urk. Hoe dat hotel aan zijn naam kwam, is te lezen in een bericht uit 't Nieuws voor Kampen van 27-4-1955:

"G. Westerneng op Urk overleden.

Laatst overgeblevene van expeditie naar Nova Zembla.

Urk, 27 April. - Gisteravond is overleden de heer G. Westerneng, de oudste Urker en de laatst overgeblevene van de leden der expeditie, die in 1879 naar Nova Zembla trok om het graf van Willem Barentsz te zoeken. In 1880 en 1881 maakte de heer Westerneng deel uit van de expeditie, die toen het graf vond en daar een gedenksteen op plaatste. De heer Westerneng ontving uit de handen van wijlen koning Willem III een zilveren tabaksdoos met inscriptie ter herinnering aan de tochten naar Nova Zembla. In het laatst der vorige eeuw vestigde hij zich op Urk en opende een koffiehuis, dat de naam kreeg 'Willem Barentsz'. Dat koffiehuis bestaat nog. Westerneng, die op Urk de naam kreeg van 'de Barentsz' heeft vele geslachten Urkers onderwezen in sterre- en weerkunde. Hij bereikte een leeftijd van 96 jaar."

Bericht uit de Oprechte Urker van 17-7-1937:

"Inbraak met geweldpleging overdag.

Zondagavond werden de omwonenden van het Hotel de Willem Barendsz opgeschrikt door een angstig geschreeuw. De kinderen van Buter stonden luid jammerend op het balkon. Een groot aantal burens drong de woning binnen en ontdekte daar een ware verwoesting. Alles stond of lag ondersteboven. De eigenaar, die met zijn vrouw op familiebezoek was, werd gewaarschuwd. Met moeite kon hij zich een weg banen door het saamgestroomde publiek. Na onderzoek bleek dat niets vermist werd, men had hier dus blijkbaar met een lugubere grap te doen. Het onderzoek wees uit dat een der kinderen de deur van slot had gedaan en weer naar boven was gegaan. Een der familieleden was binnen gekomen en had alles omgekeerd. De kinderen konden slechts met moeite tot bedaren gebracht worden."

Advertentie uit de Oprechte Urker van 18-12-1937:

"Het oudste en vertrouwste adres voor alle soorten wijnen en likeuren is en blijft Hotel "Willem Barendsz". Zelfs de fijnst verweerde proever kan hier zijn keus doen in roode en witte Bordeaux's,

Graves en andere soorten tafelwijnen. Koopt Uw wijn bij wijnhandelaren, dan ontvangt U waar voor Uw geld! Aanbevelend, W. Buter."

Bericht uit de Oprechte Urker van 11-7-1938:

"Een aardige vergissing.

De sultan van Lahore is op Urk! Aldus kwam een der correspondenten ons vertellen. De mogelijkheid bestond, gelet op het feit dat onder de deelnemers aan het wegecongres in Den Haag zich ook Indiërs bevinden. Inderdaad ontdekten we een welgedaan heer met een licht grijs jasje aan en een betulband hoofd. Dichtbij gekomen bleek ons evenwel dat dit geen sultan was, maar de heer directeur van het hotel ter plaatse, over wiens hoofd bij vergissing een pot koffie gegoten was. De dokter had daarna zijn hoofd bezwachteld en hem zoodoende een buitenlands uiterlijk verschaft. Hoewel de Burgemeester met de politie spoedig ter plaatse was, behoefde niet ingegrepen te worden. De directeur is een zachtmoedig mensch die nooit geen weerwraak neemt."

[Niet helemaal zeker of dit Willem Buter is. Er was namelijk ook nog een hotel Kroon in die jaren!].

Volgens zijn overlijdensakte was Willem Buter 57 jaar oud, hotelhouder, geboren en wonende op Urk, gehuwd met Jacobje Visser, zoon van de zonder beroep op Urk wonende Teunis Buter en wijlen Harmtje Kramer. Hij overleed op Urk, wijk 3, nr. 39. Aangifte werd gedaan door de 51-jarige bakschipper Jan Buter, wonende op Urk.

Jacobje, dochter van de 30-jarige visser Meindert Visser en Marijtje Ras, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 6, nr. 42. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 26-jarige vissersknecht Klaas Romkes en de 23-jarige volontair ter secretarie Fokke van Anken, beiden wonende op Urk.

Zij woonden in 1924 en 1925 in Zaandam.

Ze woonden in 1927 in Koog aan de Zaan.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 3, nr. 39 (1935, 1947, 1957).

Uit dit huwelijk:

1. **Marijtje Buter**, geboren te Zaandam op 11-1-1924, overleden te Urk op 30-7-1995, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 3-8-1995, getrouwd (1) te Urk op 10-11-1944 met **Klaas Kapitein**, zoon van Jelle Kapitein (visser) en Aaltje Visser (dienstbode), geboren te Urk op 10-1-1920, visser, overleden te Zwolle op 3-5-1945 door een noodlottig ongeval, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 8-5-1945.

Klaas Kapitein is op 19-4-1945 bij het opbrengen van een persoon door een verdwaalde kogel geraakt en later in Zwolle overleden.

Advertentie uit de Oprechte Urker van 12-5-1945:

"Door een noodlottig ongeval, op 3 Mei j.l. werd, na nog 14 dagen te hebben geleefd, van ons weggenomen onze innig geliefde Man, Zoon, Broer en Oom Klaas Kapitein, in den ouderdom van 25 jaren. Dat hij nu juicht voor Gods troon is ons een troost in dit zoo smartelijk verlied.

M. Kapitein-Buter.

J. Kapitein, A. Kapitein-Visser.

Henk en Marie.

Cees en Harmpje.

Aafje, Auke, Jelle."

Advertentie uit de Oprechte Urker van 12-5-1945:

"Onze vreugde over de bevrijding werd getemperd door het verlies van onzen vriend Klaas Kapitein, die door een noodlottig ongeval het leven verloor. Hij was een trouwe vriend en we zullen hem niet licht vergeten. Trooste de Heere zijn jonge weduwe en zijn familie.

Jac. de Vries.

H. Meun.

T. Schenk.

Kl. Visser.

Urk, Mei 1945.”

Zijn naam is vermeld op het 'Monument voor de Gevallen Urkers' aan de Monumentenlaan te Urk. Dit monument is opgericht ter nagedachtenis aan verzetsmensen en oorlogsslachtoffers uit Urk. Tevens herinnert het gedenkteken aan drie joodse inwoners die op 9 april 1943 zijn omgekomen in het Poolse concentratiekamp Sobibor,

Marijtje Buter getrouwd (2) te Urk op 1-7-1958 met **Cornelis Zeeman**, zoon van Cornelis Zeeman (sluiswachter, havenmeester) en Aaltje de Waart, geboren te Marken op 21-6-1920, directeur AMRO-bank, overleden te Urk op 7-4-1970, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 10-4-1970.

(Cornelis Zeeman getrouwd (1) te Urk op 22-10-1942 met **Willempje Koffeman**, dochter van Geert Koffeman (bakker, veehouder) en Anna Hakvoort.).

*Cornelis Zeeman en Marijtje Buter woonden op Urk:
- wijk 3-5 (1960).*

2. **Harmpje (Ank) Buter**, geboren te Zaandam op 27-06-1925, overleden te Eelde op 22-8-2001, begraven te Eelde op begraafplaats De Duinen, getrouwd met **Johan de Vries**, geboren op 4-12-1921, overleden op 26-7-1996, begraven te Eelde op begraafplaats De Duinen.
3. **Teunis (Teun) Buter**, geboren te Koog aan de Zaan op 3-8-1927, leraar aan de Visserijschool te Stellendam (1967-1987), overleden op 28-12-2015, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 2-1-2016, getrouwd te Urk op 19-9-1952 met **Klaasje Snoek**, dochter van Jacob Snoek (visser) en Jannetje Snijder, geboren te Urk op 28-1-1929, overleden te Urk op 11-10-2016, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 14-10-2016.

Teunis Buter woonde in Goedereede.

Een goed boek. Een warme kachel. En haar man Teunis Buter. Klaasje Buter-Snoek had niet veel meer nodig in haar leven. Ja, Urk misschien. De laatste jaren had ze heimwee naar de Bult.

Klaasje was een zachte, belangstellende en intelligente vrouw, die graag las of een goed gesprek voerde. Ze was de oudste dochter van het gezin van Jacob en Jannetje Snoek-Snijder en kon op de lagere school goed meekomen, maar moest op 12-jarige leeftijd aan het werk in verschillende huishoudens, ook buiten Urk Toen haar broer als soldaat in Indië verbleef, schreef zij hem brieven namens haar ouders en ook altijd één van haar zelf. Het leverde belangstelling op vanuit Indië van de maten van haar broer, maar Klaasje gaf niet thuis. Ze koos voor Teunis Buter.

Op 19 september 1952 trouwden ze en vertrokken ze als kersvers echtpaar naar IJmuiden, waar Teunis werk kreeg op een olieboot. Later kon hij als leraar aan de slag op de visserijschool van Stellendam en gingen ze wonen in Havenhoofd. Van de ruim zestig huwelijksjaren woonden ze daar het langst. Ze kregen geen kinderen.

Klaasje kon prima aarden in Havenhoofd. Zij en Teunis hadden er goede vrienden en ze genoot van de familiebezoekjes vanaf en aan Urk. Ze kon goed alleen zijn, mét een boek. Haar man zocht juist altijd gezelschap en voerde de boventoon als hij in een groep was. Klaasje daarentegen was sober, in haar zijn, in haar geloof en in haar manier van leven. Ze lette op de kleintjes - ook als het niet hoefde. Luxe was niet aan haar besteed.

In de zomervakanties trokken Teunis en Klaasje er samen zes weken op uit met een vakantiebusje. Ze bezochten talloze haventjes in Europa. Het had niet meteen haar interesse, maar zoals Klaasje er vaker voor koos, schikte ze zich in de wensen van haar man. Later ging hij mee met georganiseerde reizen en verbleef zij op Urk. Niet dat ze de vakanties met haar man niet leuk vond, maar van de weken op Urk genoot ze nog meer.

De laatste jaren ging de gezondheid van Klaasje achteruit. Ze begon heimwee te krijgen naar haar geboorteplaats, maar Teunis zag een terugkeer naar de Bult niet zitten. Hij had zijn leven daar. Teunis werd in de zomer van 2015 ziek en stierf een paar maanden later. Klaasje was toen al zo hulpbehoevend dat haar familie besloot om haar op Urk te houden. De eerste twee maanden woonde ze in bij haar zus op Wijk 3-7, bij de Bethelkerk, in het huis waar ze geboren was. Wat genoot ze ervan. Er

was zoveel herkenning uit haar jeugd en het was mooi hoe ze de weg door de ginkies nog kende. In de Talma vond ze het moeilijker. Ze wist niet goed meer waar ze was, dat ook dit Urk was. Maar de zorg was goed en de familie trouw. Haar twee zussen, schoonzus en tantezeggers zorgden ervoor dat ze iedere dag familie om zich heen had. Als ze ze zag aankomen straalde ze iets van trots: 'mijn familie!'. Na ziek te zijn geweest, ging de aftakeling sneller. Uiteindelijk was er geen vechtlust meer en stierf ze in het bijzijn van haar tantezeggers. Klaasje werd thuis opgebaard, op Wijk 3-7. Tijdens de begrafenis begeleidden haar nichten haar naar haar laatste rustplaats op De Vormt, bij haar man.
(Het Urkerland van 30-3-2017).

Zij woonden sinds 1952 in IJmuiden.
Zij woonden in het dorpje Havenhoofd bij Stellendam
Zij woonden in Goedereede:
- Woonzorgcomplex Westvoorne, Hongaarseplein 30 (2015).

De weduwe Klaasje Snoek woonde op Urk:
- Wijk 3, nr. 7.

4. **Meindert (Gijs) Buter**, geboren te Urk op 22-3-1935, overleden te Urk op 12-1-2015, [volgt VIIIa.](#)
5. **Tijmen (Tim) Buter**, geboren te Urk op 22-3-1935, overleden te Emmeloord (NO-polder) op 27-11-2010, [volgt VIIIb.](#)
6. **Afgeschermd.**
7. **Jan Buter**, geboren te Urk op 1-4-1942, verdrongen in de Noordzee op 24-1-1968, [volgt VIIIc.](#)
8. **Willem Buter**, geboren te Urk op 9-11-1943, overleden te Urk op 21-2-2017, [volgt VIId.](#)

VIIc. **Jan Buter**, ([zoon van VI](#)), geboren te Urk op 7-10-1905, visser (1936, 1951), bakschipper (1938), overleden op 29-6-1982, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 3-7-1982, getrouwd te Urk op 11-9-1936 met **Hillette Schraal**, dochter van Pieter Schraal (visser) en Jannetje Ruiten, geboren te Urk op 12-10-1911, dienstbode, overleden op 18-3-1996, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 23-3-1996.

Jan, zoon van de visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 4, nr. 57b. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 84-jarige vroedvrouw Jannetje Hakvoort, bijgestaan door de 40-jarige schilder Ide Koffeman en de 40-jarige bakker Jacob Nentjes, allen wonende op Urk.

Bericht uit de Oprechte Urker van 15-10-1938:

"Op het nippertje gered.

De bakschipper J. Buter (de Kleine) stond op een vlot zijn bak te teeren. Plotseling kantelde dit onbetrouwbare vaartuig en Buter verdween, niet alleen onder water, maar ook onder het Vlot. Zijn collega Hakvoort (de Oude) kon voorzichtig balanceerend de rand van het vlot bereiken, en met veel moeite mocht het hem gelukken de drenkeling te redden. Hulde!".

Bericht uit de Oprechte Urker van 27-4-1940:

"Bijna platgedrukt.

Jan Buter, anders altijd vliegensvlug, zag dezer dagen geen kans om tusschen twee kipkarren weg te komen. De andere arbeiders dachten dat Jan plat geknepen zou worden, maar door zijn groote tegenwoordigheid van geest kwam Buter er met een, zij het tamelijk ernstig, verwond heen af. Na dus twee dagen gewerkt te hebben, de werkverschaffingsarbeid niet meegerekend, moet de getroffene nu alweer rust houden."

Bericht uit de Oprechte Urker van 6-7-1940:

"Ternauwernood ontkomen.

De peiler J. Buter raakte bij het uitzetten van een paal in een staaldraad beklemd, waardoor hij uit de vlet geslingerd werd. De draad zat als een lus om zijn been, en Buter hing met het hoofd naar

beneden in het water. Aan boord van de vlet trachtte men, door de draad aan te halen, het slachtoffer boven water uit te trekken, maar dit gelukte niet. Men moest de draad los laten en vlug naar de plaats roeien waar Jan onder water verdwenen was. Met bekwame spoed werd hij naar boven gehaald en in de boot getrokken. Van de boven dorp A liggende booten en vletten steeg een hoera op toen de bij baas en knecht beminde peiler gered was.”

Hilletje, dochter van de visser Pieter Schraal en Jannetje Ruiten, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 2, nr. 21. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de arts Theodoor Michiel Gerhardus Smits, bijgestaan door de 40-jarige koopman Frederik Hoefnagel en de 66-jarige gemeente-ontvanger Jacob Timmerman, allen wonende op Urk.

Zij woonden op Urk:

- Wijk 7, nr. 72 (1937, 1940, 1945, 1947, 1948, 1951, 1953).

Uit dit huwelijk:

1. **Teunis Buter**, geboren te Urk op 27-12-1937, overleden te Urk op 12-6-2018, [volgt VIIIe.](#)
2. **Jannetje (Jannie) Buter**, geboren te Urk op 17-5-1940, overleden te Heerenveen op 27-11-2018, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 1-12-2018, getrouwd te Urk op 24-8-1962 met **Afgeschermd**.

Zij woonden op Urk:

- Blauwe Zeedistelstraat 9.

3. **Afgeschermd**.
4. **Afgeschermd**, [volgt VIIIg.](#)
5. **een doodgeboren kindje Buter**, geboren te Urk op 21-9-1951, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 24-9-1951.
6. **Afgeschermd**.

VIIId. **Hendrik Buter**, ([zoon van VI](#)), geboren te Urk op 11-3-1911, visser (1940, 1945), grondboorder (1960), overleden te Urk op 6-11-1966, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 10-11-1966, getrouwd te Urk op 29-3-1940 met **Aaltje (Ale) Barends**, dochter van Fokke Barends (visser) en Marretje Kapitein, geboren te Urk op 18-12-1915, overleden te Urk op 20-8-2011, begraven te Urk op begraafplaats Holkenkamp op 25-8-2011.

Hendrik, zoon van de 41-jarige visser Teunis Buter en Harmtje Kramer, zonder beroep, werd geboren op Urk, wijk 5, nr. 10. Aangifte werd gedaan door de vader, bijgestaan door de 63-jarige visser Willem Kramer en de 21-jarige Ambtebaar ter secretarie Hendrik Kagei, beiden wonende op Urk.

Aaltje, dochter van de visser Fokke Barends en Marretje Kapitein, werd geboren op Urk, wijk 4, nr. 25. Omdat de vader door afwezigheid verhinderd was om zelf aangifte van de geboorte te doen, werd dat gedaan door de 46-jarige vroedvrouw Anneke van der Mooren, bijgestaan door de 29-jarige visser Jelle Kapitein en de 32-jarige visser Teunis Woord, allen wonende op Urk.

Aaltje Buter-Barends groeide als jongste op in een gezin van acht kinderen. Haar ouders waren Fokke en Marretje Barends-Kapitein en ze had zes broers en een zus. Na de lagere school werd ze hulp in de huishouding. Ze werkte bij haar zuster Jannetje en later bij EP. Op de sluis bij Zuiderzeewerken schonk ze koffie en zorgde ze dat de zaak netjes bleef.

Ze trouwde twee maanden voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog met Hendrik Buter. Een hecht stel; in elkaars nabijheid waren ze tevreden en vertrouwd. In het huis op Wijk 8-28 werden zeven kinderen geboren. Hun tweede, een zoontje, overleed drie dagen na de geboorte. Aaltje was een gesloten vrouw en liet niet gauw iets zien van haar gevoelsleven. In de opvoeding van de kinderen speelde dat een rol, al had het niet de overhand. Aaltje toonde haar liefde niet zozeer met woorden, maar door er altijd voor haar man en kinderen te zijn. Ze ging graag met hen naar het strand of de Witte Zandvlakte. Zwemmen, vliegeren, hutten bouwen, alles kon en

mocht. Goede manieren - een hand geven als je je voorstelt - vond ze belangrijk, net als hard werken. 'Loove kan lange an', was een geveleugelde uitspraak van haar. Ze hoopte dat haar kinderen na de middelbare school kozen voor een vervolgopleiding en vond het jammer dat de oudsten er geen belang bij hadden. De jongste koos er wel voor en ze was maar wat trots op zijn universitaire opleiding.

Aaltje werd na 25 jaar huwelijk weduwe. Hendrik overleed in 1966, nadat hij zeven jaar hartpatiënt was geweest. Juist in die tijd en in de jaren erna liet ze zien hoe zelfstandig ze was in doen en denken. Ze stond achter de keuzes die ze maakte. Haar kinderen merkten nooit iets van haar schaarse financiële middelen. Voor de verjaardagen bakte ze taart en organiseerde ze feestjes voor vriendjes en vriendinnetjes, iets wat in die tijd niet altijd gebruikelijk was.

Ze kwam steeds meer naar buiten toe, ging mee met de reisjes van de zendingskrans en werd lid van De Lofstem. Mooi zingen kon ze niet, maar wat deed ze het graag. Andere hobby's waren lezen, tuinieren en het nieuws volgen. Tot op hoge leeftijd bekeek ze iedere avond nog het 8 uur Journaal, ook als ze visite had. Ze wilde weten wat er in de wereld speelde en vormde over vrijwel alle onderwerpen een eigen mening. Dat maakte haar tot een geweldige opvoeder voor de klein- en achterkleinkinderen.

Aaltje kreeg op 82-jarige leeftijd voor het eerst een huisarts over de vloer. Ze had zulke ernstige darmklachten dat ze opgenomen moest worden in het ziekenhuis voor een operatie. Volgens de artsen zou ze sterven, maar Aaltje krabbelde er weer bovenop en keek uit naar een plekje in de Talma. Toch viel het haar tegen toen ze er twee jaar later terecht kon. Ze moest wennen aan het feit dat ze niet meer volledig zelfstandig kon zijn. Na het overlijden van haar schoonzoon Jelle Ras had ze het zwaar. Hij was als een eigen kind voor haar.

Met haar buurvrouw Riemde Weerstand-Korf ontwikkelde ze een bijzondere band. Ze waren leeftijdsgenoten, opgegroeid in dezelfde tijdsgeest. Er waren geen woorden nodig om elkaar te begrijpen.

Lichamelijk ging Aaltje beetje bij beetje achteruit. Vooral in de laatste weken werd het moeilijk door de afbraak van haar lichaam. Ze was zo kwetsbaar geworden en toch bleef haar geest scherp en helder. Het einde naderde en met de vertroostende woorden uit Zondag 1 van de Heidelbergse Catechismus nam ze afscheid van haar kinderen. Tijdens de rouwdienst in de Petrakerk werd de vraag uit Zondag 1 ook gesteld aan haar kinderen en kleinkinderen: "Wat is uw enige troost in leven en sterven?" Aaltje had voor zichzelf het antwoord geweten; zij mocht kind zijn van God.

(Het Urkerland van 29-9-2011).

Zij woonden op Urk:

- Wijk 8, nr. 28 (1941, 1945, 1947, 1948, 1953, 1959).

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
2. **Fokke Buter**, geboren te Urk op 9-5-1945, overleden te Urk op 11-5-1945, begraven te Urk op het Oude Kerkhof op 14-5-1945.

Volgens zijn overlijdensakte was Fokke Buter 2 dagen oud, geboren en wonende op Urk, zoon van de 34-jarige visser Hendrik Buter en Aaltje Barends, zonder beroep. Hij overleed op Urk, wijk 8, nr. 28. Aangifte werd gedaan door de vader.

3. **Fokke Buter**, geboren te Urk op 16-4-1946, overleden te Urk op 30-9-2021, [volgt VIIIi.](#)
4. **Afgeschermd.**
5. **Afgeschermd.**
6. **Afgeschermd.**
7. **Afgeschermd.**

Generatie VIII

- VIIIa. **Meindert (Gijs) Buter**, ([zoon van VIIIb](#)), geboren te Urk op 22-3-1935, monteur, overleden te Urk op 12-1-2015, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 17-1-2015, getrouwd te Urk op 9-4-1954 met **Sijtje (Loes) Wakker**, dochter van Teunis Wakker (visser, arbeider) en Jacobje Post, geboren te Urk op 5-12-1932, overleden te Urk op 18-1-2015, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 23-1-2015.

Ze hadden allebei een bijnaam die bekender was dan hun echte naam. En ze overleden binnen een week na elkaar. Toch waren het twee mensen met een geheel eigen karakter.. Sijtje was ruim twee jaar ouder. Ze groeide op als enigst kind van Teunis en Coba Wakker-Post. Zusje Marijke was op jonge leeftijd overleden en dat wierp een schaduw over het gezin. Ze kreeg verkering met Meindert en ze trouwden jong, toen de geboorte van dochter Marijke zich aandiende. Meindert zat toen nog in dienst en het jonge stel kreeg onderdak bij de ouders van Sijtje. Daarna volgde een verhuizing naar een klein huisje op Wijk 5-146. In die primitieve omstandigheden werden ook Willem, Teun, Tim en Connie geboren. In 1966 kon een nieuwe woning aan de Rotholm betrokken worden. Een hele vooruitgang voor het gezin. Aan de Rotholm werd ook Rik nog geboren.

Meindert was meestal de hele week van huis vanwege zijn werk. Hij viste een periode en vond ook werk in de bagger. Op oudere leeftijd kon hij aan de slag op het Urker gemaal. Een mooie tijd, want nu kon hij op de fiets naar zijn werk en was hij altijd in de buurt van het water. Zeilen was een grote passie van Meindert. Op mooie dagen trokken ze eropuit met de kinderen en schuimden ze de havens van het IJsselmeer af.

Meindert kwam in het café van zijn ouders (Willem en Jaauwkien Buter-Visser) aan zijn bijnaam Gijs. Waarschijnlijk vernoemd naar de vorige eigenaar.

Sijtje werd Loes toen ze in De Magneet kwam te werken, de winkel van haar familie. Er werkte daar al een Sijtje en dus kreeg zij een andere naam. Sijtje werd groot in De Magneet, waar het altijd druk en vol leven was. Een heel verschil met het toch wat stijve nest waaruit ze kwam. Toch bleef ze altijd een serieuze kant houden. Zij zorgde dat thuis alles draaide en ze verzorgde de boekhouding.

Meindert leefde meer bij de dag. Hij was een man die zeer gevat uit de hoek kon komen, bijzonder ad rem. Iemand die niet te zwaar aan dingen wilde tillen. Als het zonnetje scheen en hij ergens langs het IJsselmeer de barbecue kon aansteken, dan was hij in zijn element.

Het stel verhuisde zo'n twintig jaar geleden naar het ouderlijk huis van Sijtje, bovenaan de Slikhoogte, met fraai uitzicht over het IJsselmeer. Meindert stopte met werken. Hij kreeg hoe langer hoe meer te maken met gezondheidsklachten en steunde op de zorg van Sijtje. Totdat die ernstig ziek werd. Ze had kanker op verschillende plekken in haar lichaam en door complicaties werd ze alleen maar zieker.

Meindert moest daardoor verhuizen. Eerst naar Het Dok en later naar Talma Haven. Hoewel hem dat zwaar viel, vond hij er toch zijn draai. Hij had de nodige aanspraak en dat zorgde ervoor dat hij opbloeide. Totdat een virus zorgde dat hij nagenoeg doof werd.

Met Sijtje ging het ondertussen alleen maar slechter. Ze kwam op bed te liggen. Het was duidelijk dat ze niet lang meer te leven had. Maar tot ieders verrassing zou Meindert nog eerder overlijden. Enkele dagen nadat hij opvallend uitgebreid afscheid had genomen van zijn bezoek, raakte hij in een delier en gaf hij aan veel pijn te hebben. Dit was vaker gebeurd en eigenlijk wachtten de kinderen totdat hij weer helderder zou worden. Maar dat gebeurde deze keer niet. Meindert overleed op maandag 12 januari.

Sijtje was enkele dagen eerder nog even bij hem langs geweest. Ze wilde bij de begrafenis zijn, maar dat ging niet. Ze was te ziek. Op weg naar het Kerkje aan de Zee hield de stoet een moment halt bij haar woning.

Een dag later, op zondagmiddag om vijf uur, overleed ook Sijtje. Op de kerktelefoon begon juist de dienst met het lied 'Lof zij de Heer, de almachtige Koning'. Dat versje werd ook gezongen tijdens de dienst, opnieuw in het Kerkje aan de Zee. De kerk waar ze trouwden en waar zowel Meindert als Sijtjes vader koster waren geweest.

Op hun graven, naast elkaar, ligt een basaltsteen, in tweeën gebroken. Twee mensen en toch één."

(Het Urkerland van 4-6-2015).

Bericht op de site van Watersportvereniging De Zuiderzee:

"Gijs en Loes Buter overleden.

Vanmorgen, 12 januari, is Gijs Buter overleden. Gijs, die eigenlijk Meindert heette, was altijd een markant figuur binnen onze vereniging. Hij had altijd hele mooie doordachte uitspraken die hem kenmerkten. Zo zei hij eens: "Overal staan de huizen buiten".

Gijs was een van de mensen van het eerste uur bij de oprichting van de vereniging. Samen met zijn broer Jan brachten ze het eerste kajuitzeiljacht binnen de vereniging. Een markant persoon die op zijn eigen wijze heel veel heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van WSV de Zuiderzee.

-

Update: Vandaag, 19 januari, bereikte ons het bericht dat Loes, de echtgenote van Gijs, vandaag is overleden. Loes was al langere tijd ernstig ziek."

Zij woonden op Urk:

- *Wijk 4, nr. 75b (1954);*
- *Wijk 5, nr. 146 (1960);*
- *Rotholm (sinds 1966);*
- *in het ouderlijk huis van Sijtje, bovenaan de Slikhoogte (sinds ca. 1995);*
- *het Dok;*
- *Talma Haven.*

Uit dit huwelijk:

1. **Marijke Buter**, geboren te Urk op 29-9-1954, overleden te Dokkum op 5-1-2019, begraven te Dokkum op 10-1-2019, relatie met **Afgeschermd**.
2. **Afgeschermd**.
3. **Afgeschermd**.
4. **Afgeschermd**.
5. **Afgeschermd**.
6. **Afgeschermd**.

VIIIb. **Tijmen (Tim) Buter**, ([zoon van VIIb](#)), geboren te Urk op 22-3-1935, visser, overleden te Emmeloord (NO-polder) op 27-11-2010, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 2-12-2010, getrouwd te Urk op 14-2-1958 met **Jentje (Jent) Oost**, dochter van Jan Oost (arbeider) en Aaltje Visser, geboren te Urk op 7-1-1935, overleden op 25-8-2022, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt.

Zij woonden op Urk:

- *Wijk 2, nr. 15a (1960).*

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd**.
2. **Afgeschermd**.
3. **Afgeschermd**.
4. **Afgeschermd**.

VIIIc. **Jan Buter**, ([zoon van VIIb](#)), geboren te Urk op 1-4-1942, visser, verdronken in de Noordzee op 24-1-1968, getrouwd te Urk op 14-10-1960 met **Afgeschermd**.

Op 24-1-1968 zonk de UK 91, "De Jonge Albert", tijdens een zware storm op de Noordzee, waarbij de gehele bemanning het leven verloor. Onder de opvarenden bevond zich Jan Buter, wiens lijk nooit gevonden werd.

Bericht uit de Leeuwarder Courant van zaterdag 27-1-1968:

"Urker kotter met 5 opvarenden vermist.

Op Urk is men ongerust over het lot van de Urker kotter 'Jonge Albert' (UK 69), waarvan men sinds woensdag niets meer heeft vernomen. Het schip voer woensdag gelijk op met de 'Jonge Jan' (UK 91), maar in de zware storm is men elkaar kwijt geraakt. Dat was ongeveer 30 mijl ten

noorden van Terschelling. Scheveningen radio heeft de scheepvaart verzocht naar de vermiste kotter uit te zien. Een Neptune van de marineluchtvaartdienst is vanmorgen een speurtocht begonnen in het zeegebied, waar de kotter is verdwenen. De 'Jonge Albert' heeft vijf man aan boord. Schipper is de heer A. Snoek. Verdere bemanningsleden zijn R. Loosma, J. Buter, A. Zwaan en H. de Boer. De UK 69 is een modern vaartuig."

Bericht uit het dagblad Tubantia van 29-1-1968:

"Hoop op behoud van UK 91 opgegeven.

Reddingsboei aangespoeld.

Groningen / Zwolle - Het vinden van een reddingsboei van de UK 19 'De Jonge Albert' door de 14-jarige Piet van Hoorn uit Pieterburen gaf zaterdag en gisteren aanleiding tot zoekacties langs vele kilometers waddenkust. Rijkspolitie en wadloopgidsen vormden twee dagen lang een hechte goed op elkaar ingespeelde groep, die hun vrije tijd opofferde om te zoeken naar de vermiste Urker kotter.

Vijftien mannen gingen zaterdagmiddag omstreeks 2 uur uitgerust met draagbare zend-ontvangers naar het wad en zochten in oostelijke richting de kust af. Er werden enkele blauwe matrassen gevonden, die echter zo goed als zeker niet van het vermiste schip afkomstig zijn. Er werd ook wat wrakhout opgevisst. Of dit van de Urker is kan met geen mogelijkheid worden bewezen. Ook de volgende dag zocht men in de slikvelden. Een patrouillewagen van de politie hield voortdurend contact met de zoekers achter de dijk en seinde bijzonderheden direct door naar Urk. Ook was er via Radio Scheveningen steeds verbinding met vliegveld Valkenburg, vanwaar vliegtuigen opstegen om aan het opsporingswerk deel te nemen.

De oranjekleurige boei, die Piet van Hoorn vond, bleef echter tot gisteravond laat het enige onheilspellende teken, dat wijst op de ondergang van de Urker kotter.

Ook in Urk wordt als zeker aangenomen dat De Jonge Albert vorige week woensdag in de noordwesterstorm tussen Ameland en Borkum is vergaan. Ook de familie van de bemanningsleden heeft inmiddels de hoop op een behoud thuiskomst laten varen. Gisteren hing zij lakens voor de ramen. Dat is in Urk het traditionele teken van de rouw. De verslagenheid in Urk is groot.

In het bijzonder gaat de deelneming uit naar de ouders van Albert Zwaan, die vorig jaar februari hun zoon Jacob verloren bij de ondergang van de UK 223 in het Molengat bij Texel. Albert Zwaan had jaren op een andere Urker kotter gevaren en was pas na Kerstmis op de UK 91 overgestapt. Zijn derde reis op dit schip werd zijn laatste."

Bericht uit het dagblad Trouw van 29-1-1968:

"Urker kotter UK 91 vrijwel zeker vergaan.

Reddingboei van 'De Jonge Albert' in Groningen gevonden.

Urk heeft de hoop op een behouden thuiskomst van de kotter UK 91 'De jonge Albert' opgegeven nadat gistermiddag een oranje-kleurige reddingsboei is gevonden in de Negen-boerenpolder' (Groningen). Als vaststaand wordt aangenomen dat het schip vorige week woensdag in stormweer is vergaan en dat de vijf bemanningsleden bij deze ramp om het leven zijn gekomen. De opvarenden waren: schipper Albert Snoek en de vissers Reinier Loosman, Albert Zwaan, Jan Butter en Harmen de Boer. De UK 91 was een 50-tons kotter die ongeveer tien jaar geleden op een werf in Den Helder werd gebouwd. De schipper stond bekend als een ervaren en bedachtzaam zeeman die op zee nooit enig risico nam. De plotselinge verdwijning van de UK 91 is dan ook voor de Urker dorpsbevolking een volslagen raadsel.

In de kerken is gistermiddag namens de vereniging 'Visserijbelangen' verzocht vandaag bij het uitvaren goed uit te kijken naar mogelijke wrakstukken. Het ligt niet in de bedoeling speciaal met de vloot te gaan zoeken. De reden hiervan is, dat niet bekend is waar de kotter ondergegaan moet zijn. Het enige wat Urk weet is dat de UK 91 woensdagmorgen met nog 20 andere kotters 20 mijl in zee ter hoogte van Ameland lag te drijven. Het weer was toen slecht maar volgens de weerberichten zou de wind in de loop van de middag afnemen. De schippers hadden dan ook besloten te wachten om 's middags nog enige tijd te kunnen vissen.

In plaats van af te nemen, wakkerde de wind woensdagmiddag evenwel aan. De weerberichten meldden daarop het plotselinge optreden van een depressie die waarschijnlijk vergezeld zou gaan van storm. De Urker schippers zetten na het horen van deze sombere berichten koers naar een haven. Sommigen poogden via het gat Stortemelk de Waddenzee te bereiken, anderen achtten het beter op te stomen naar Borkum. Tot die laatste groep behoorde ook schipper Snoek van de UK 91. Het verdwenen schip is voor het laatst gezien door de bemanning van de UK 69, die ongeveer drie mijl achter de UK 91 voer.

In het donker was het heklicht van de verongelukte kotter woensdagavond nog enige tijd te zien. Plotseling echter was het verdwenen. Maar de bemanning van de 69 dacht daarbij niet aan een ongeluk. Zij meende dat het licht in de storm was uitgevallen. Ook nadat de Urkers veilig in Borkum waren binnengelopen en bleek dat de UK 91 ontbrak, was er nog geen reden tot

ongerustheid, want aangenomen werd dat de schipper was doorgevaren naar Delfzijl. Pas vrijdagavond werd duidelijk dat er iets mis moest zijn omdat op dat ogenblik de vrouw van de schipper nog geen bericht van haar man had ontvangen. In Urk ging toen het vermoeden leven dat het schip was ondergegaan. Over de oorzaak tast men in Urk volledig in het duister. Weliswaar stond er woensdagavond een zware storm, maar de UK 91 was een zeewaardig schip en aan boord bevond zich een ervaren bemanning. De mogelijkheid bestaat dat de kotter is gekapseisd op het ogenblik waarop het heklicht uit het zicht verdween. Een andere mogelijkheid is dat het licht defect raakte en dat de kotter pas veel later, bij voorbeeld in de monding van de Wester Ems is vergaan."

Bericht uit het dagblad Tubantia van 1-2-1968:

"Burgemeester van Urk zoekt naar UK 91.

Zwolle - De burgemeester van Urk, de heer K. Bossenbroek, is vanochtend vanuit Oostmahorn aan boord van de reddingsboot een speurtocht begonnen naar de vergane kotter UK 91. Gezocht zal worden in de omgeving van het Duitse waddeneiland Borkum. Morgen wordt deze tocht voortgezet. Zaterdag zal de burgemeester met een groep Urkers en ervaren wadlopers, in totaal 15 man, hij Pieterburen het wad optrekken om te proberen daar iets te vinden van de kotter, die met vijf man aan boord vergaan is.

Urks burgemeester ontving gisteren van koningin Juliana een telegram, waarin de vorstin haar deelneming betuigt met de rampspoed die drie maal in korte tijd de Urker gemeenschap heeft getroffen."

Bericht uit Het Vrije Volk van 27-12-1968:

"We kunnen lering trekken uit ramp met Jonge Albert.

Giek moet gestreken kunnen worden.

Er is geen enkele ooggetuige van het vergaan met man en muis van de Urker viskotter UK 91, De Jonge Albert, op 24 januari van dit jaar. Toch valt er lering te trekken uit de mogelijke oorzaken van deze ramp. Dit zei de dag voor Kerstmisde inspecteur voor de Scheepvaart.

"Het is nodig dat schepen die met boomkorvisgerei zijn uitgerust de gieken aan dek kunnen strijken, zodat deze niet het water kunnen snijden en de stabiliteit verstoren," zei hij in de Raad voor de Scheepvaart.

De Jonge Albert was als kleinste van 24 kotters 20 mijl ten westen van Borkum aan het vissen. Plotseling kwam de waarschuwing dat zwaar weer op komst was. Alle kotters besloten naar Borkum te stomen. De Jonge Albert, met zijn inhoud van 50 ton, zette met volle kracht koers naar Borkum. Hij liep voorop, gevolgd door de UK 69 met schipper Kramer achter zich. Dat was 's middags omstreeks vijf uur.

Schipper Kramer zei voor de Raad voor de Scheepvaart dat hij enkele uren de heklichten van de Jonge Albert had kunnen zien. Toen viel er een zware regenbui, waarbij het zicht bijna geheel uitviel. Nadien heeft schipper Kramer niets meer van de Jonge Albert gezien.

Na een zware tocht over de Westereems, met veel grondzeeën, zware ebstromen tegen een windkracht van acht tot negen, bereikten de kotters Borkum. Maar daar was geen spoor van de Jonge Albert te vinden. Aanvankelijk dacht men dat het schip doorgevaren was, maar spoedig rees toch de zekerheid dat het vaartuig moest zijn vergaan. De marine heeft later nog naar het schip gezocht doch er was niets te vinden.

Aan boord waren schipper Albert Snoek, Reinier Loosman, Jan Buter, Harm de Boer en Albert Zwaan, allen getrouwd en met kinderen.

In februari vonden de wadlopers bij Pietersburen een reddingboei. Zij stelden een uitvoerig onderzoek in maar vonden verder niets. Het wrak is ten slotte bij een mijnenveegoefening op 12 mijl ten noorden van de oostelijke punt van Ameland gevonden. Duikers konden niets bijzonders ontdekken.

We kunnen slechts gissen, aldus de inspecteur voor de scheepvaart:

- a) Een zware oplopende zee heeft het schip uit het roer gedrukt, waarna het is gaan snijden en is gekapseisd;
- b) Door het zware slingeren zijn de toppen van de gieken onder water geraakt, waardoor de Jonge Albert is omgetrokken;
- c) Een zware grondzee heeft het visgerei van boord getrokken waardoor het schip is omgeslagen.

Op 4-1-1972 werd door de arrondissementrechtbank van Zwolle het rechtsvermoeden van overlijden van Jan Buter vastgesteld.

Zijn naam staat vermeld op het Vissersmonument in Urk.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**
 2. **Afgeschermd.**
 3. **Afgeschermd.**
- VIII d. **Willem Buter**, ([zoon van VII b](#)), geboren te Urk op 9-11-1943, overleden te Urk op 21-2-2017, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 24-2-2017, getrouwd met **Afgeschermd.**

Uit dit huwelijk:

1. **Jacobje Buter**, geboren te Emmeloord (NO-polder) op 13-11-1974, overleden te Urk op 21-11-1976, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 24-11-1976.
 2. **Afgeschermd.**
 3. **Afgeschermd.**
- VIII e. **Teunis Buter**, ([zoon van VII c](#)), geboren te Urk op 27-12-1937, overleden te Urk op 12-6-2018, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 16-6-2018, getrouwd te Urk op 4-12-1964 met **Afgeschermd.**

Aan het begin van een nacht in de peek bezeerde hij zijn been toen een stapel zware kisten op hem viel. Hij verdreef de ergste pijn door zijn voet in een bak ijs te steken. Toen hij voor het middageten zijn laars niet meer van zijn been af kreeg, vroeg hij of zijn dochter de laars even los wilde snijden. Een gebroken enkel, constateerde een verbijsterde huisarts even later. Een tekenend verhaal voor de mentaliteit van Teunis Buter, die een leven lang keihard werkte voor zijn gezin.

Hij was de oudste uit het gezin van Jan en Hille Buter-Schraal. Na hem werden nog Jannie, Frans, Hendrik en Piet geboren. Zijn jeugd speelde zich af in het Tuindorp. Op jonge leeftijd ging hij al aan de slag als visserman en in Havenzicht leerde hij Coba kennen, een dochter van dorpsomroeper Willem Post en Dirkje Hennink. Na hun huwelijk in 1964 gingen ze naast het ouderlijk huis van Teunis wonen, op Wijk 7-71. Daar werden zoon Jan en dochter Dittie geboren. In 1971 verhuisden ze naar een nieuwe woning op Schelpenhoek 113. Teunis was toen visserman. Hij voer op verschillende schepen, maar de UK 2, dat was zijn schip. Eigenaars Jannes en Pauw Romkes waren zijn vrienden en broer Frans was een collega. Het was hard werken met lange, verre reizen. De UK 2 pionierde in onder andere de Golf van Biskaje en de Ierse Zee. Na verloop van tijd maakte hij de overstap naar de baggerindustrie. Met een groep Urkers werkte hij twee jaar lang in het noorden van Zweden: vier weken op en twee weken af. Hij verdiende in die tijd erg goed. Als hij thuiskwam, dan had hij altijd cadeautjes bij zich, maar Teunis was niet iemand die zijn geld zomaar uitgaf. Dat had niets te maken met zuinigheid: Teunis was een man die met weinig tevreden was.

Zijn ontspanning haalde hij uit zijn poer-boot, waarmee hij op het IJsselmeer op rode baars viste. Hij zat op het hobbyvoet-bal, keek graag een wedstrijd op televisie en puzzelde. Teunis kon huiselijk zijn. Als het werk erop zat, dan was hij liever thuis dan onderweg. 's Zondags deed hij de kost, en zijn kapkool, gekapte wortels en gebakken vis waren vermaard. Hij hield van rust en regelmaat en kwam altijd op tijd.

De wintersport was een jaarlijks hoogtepunt. Zeker twintig jaar lang gingen ze naar Oostenrijk, waar Teunis al langlaufend enorm genoot van de prachtige natuur. Maar na afloop was het devies: als een streep naar de Bult, want nergens was het zo goed als thuis.

Nadat het werk in Zweden eindigde, ging hij aan de slag bij de steenfabriek en een vishandelaar. Simon Weerstand bezorgde hem een plek in de peken en dat was het begin van een lange loopbaan als sorteerder. Hij zou het werk tot ver na zijn pensioengerechtigde leeftijd blijven doen. Enkele jaren later kwam hij in dienst toen Simon met zijn neef Okke Weerstand Weerstand Vis opzette. Hij bleef er tot zijn zeventigste. Toen vond Coba het mooi geweest. Teunis kreeg een prachtig afscheid en ze ontvingen daarbij onder andere twee fietsen, waarvan ze in de jaren daarna veel gebruik maakten.

Kleinzoon Teun, een jongen met een verstandelijke beperking, was zijn oogappel. Samen klusjes doen was een feest. Ook op zijn drie andere kleinkinderen, Freek, Carola en Emma, was hij erg gesteld.

Hij werd getroffen door meerdere tia's en dat zorgde ervoor dat zijn gezondheid hard achteruit ging. Nader onderzoek wees uit dat er vaatschade was door ontelbare kleine en grote tia's.

Bovendien werd vastgesteld dat Teunis leed aan vasculaire dementie, de ziekte van Alzheimer en leukemie. Coba en de kinderen deden er alles aan om Teunis zo lang mogelijk thuis te houden. Inmiddels woonden ze al een tijd in een mooi appartement aan de Nieuw-Guineastraat, maar daar ging het op een gegeven moment niet langer. In 2016 verhuisde hij naar 't Kompas. De eerste tijd was hij opstandig, maar op een gegeven moment voelde hij zich er thuis. De diensten op zondag waren lichtpunten. Teunis zong graag mee. 'Opent uwe mond' was de laatste psalm die hij zong. Bij zijn overlijden werd de melodie gespeeld bij het verlaten van de kerk.

(Het Urkerland van 28-11-2018).

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Afgeschermd.**

VIIIg. **Afgeschermd, ([kind van VIIc](#)), Afgeschermd.**

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Leendert Jan Buter**, geboren op 12-12-1977, overleden te Urk op 2-12-2023, [volgt IXh.](#)

3. **Afgeschermd..**

VIIIi. **Fokke Buter**, ([zoon van VIId](#)), geboren te Urk op 16-4-1946, koster, overleden te Urk op 30-9-2021, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 5-10-2021, getrouwd te Urk op 16-7-1971 met **Afgeschermd.**

Fokke Buter was volgens zijn overlijdensbericht oud-koster van "De Schuilplaats" op Urk. Hij was 15 jaar lang koster.

Uit dit huwelijk:

1. **Afgeschermd.**

2. **Afgeschermd.**

3. **Afgeschermd.**

Generatie IX

IXh. **Leendert Jan Buter**, ([zoon van VIIIg](#)), geboren op 12-12-1977, overleden te Urk op 2-12-2023, begraven te Urk op begraafplaats De Vormt op 6-12-2023, relatie met **Afgeschermd**.

*Zij woonden op Urk:
- Noorderpalen 24 (2023).*

Uit deze relatie:

1. **Afgeschermd**.
2. **Afgeschermd**.

Tijdens de volkstelling van 1947 woonden er in Nederland 928 mensen met de naam Buter of Büter. In 2007 woonden er in Nederland 1533 mensen met de naam Buter of Büter.

Overigens zijn niet alle personen met de naam Buter afkomstig van Schokland.

In verband met de privacy zijn personen die nog in leven zouden kunnen zijn niet vermeld. Personen, geboren na 1920, waarvan geen overlijdensdatum bekend is, zijn daarom **Afgeschermd**.